9 МАЙ 1983

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 98 (18.575). • Жума, 1983 йил 29 апрель • Баҳоси 3 тийин.

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

Ю. В. АНДРОПОВнинг

Американинг бир группа олимлари ва жамоат арбоблари мурожаатига жавоби

Муҳтарам жаноблар,

Сизларнинг космик қуролни тақиқлаш тўғрисидаги мурожаатингиз космоснинг тинч келажаги тўғрисидаги жиддий ташвиш билан суғорилгандир. Бу ташвишга батамом қўшиламан. Космик фазони милитарлаштиришнинг олдини олиш — инсоният олдида турган энг асосий проблемалардан бири бўлиб, ер юзидаги кўп нарса ана шу проблеманинг ҳал этилишига боғлиқдир.

Сиз, олимлар ва мутахассислар космик фазонинг ажал уруғини сочувчи қуроллар билан тўлдириб юборилишининг ниҳоятда хатарли оқибатларини яхши тасаввур этасизлар. Давлат арбоблари, сиёсатчилар ва олимлар инсоният ақл заковатининг ютуқлари, фан ва техниканинг жадаллашиб бораётган тараққиёти одамларга зиён етказадиган тарзда фойдаланилмаслиги учун ҳақиқатан ҳам ҳозирнинг ўзидаёқ имкони бўлган ҳамма ишни қилишлари лозим.

Шуни таъкидламоқчиманки, айни Совет Иттифоқи — бундан 25 йил муқаддам космосга йўл очган мамлакат космос фақат тинчлик мақсадларида, инсоният бахт-саодати йўлида фойдаланилишига қаратилган ва ҳозир амалда бўлган барча халқаро битимларнинг ташаббускори ҳамда иштирокчисидир.

Бу вазифани тубдан ҳал этмоқ учун Совет Иттифоқи ҳар қандай турдаги қуролни космик фазода жойлаштиришни тақиқлаш тўғрисида шартнома тузишни таклиф қилганлиги сизларга маълум бўлса керак, деб ўйлайман. Биз мана шундай шартноманинг лойиҳасини 1981 йилнинг августидаёқ Бирлашган Миллатлар Ташкилотига тақдим этган эдик. БМТга аъзо бўлган давлатларнинг ғоят катта кўпчилиги қўллаб-қувватлаб овоз берган шу совет таклифининг амалга оширилиши космосни одамлар учун ажал келтирувчи хавф-хатар манбаига айлантириш йўлидаги уринишларга мустаҳкам ғов қўйилишини билдирган бўлур эди.

Афсуски, Қуролсизланиш комитетида ана шундай шартнома лойиҳаси устидаги иш АҚШнинг ва НАТОдаги бошқа бир қанча давлатларнинг тутган позицияси сабабли шу пайтгача амалда бошлангани йўқ. Бунинг устига кейинги вақтлардаги воқеалар шуни кўрсатмоқдаки, АҚШнинг стратегик мўлжалларида, шу жумладан Американинг олий даражадаги раҳбарлари эълон қилган режаларида ҳарбий космик техникадан фойдаланишга тобора катта аҳамият берилмоқда.

Ҳозир ҳақиқатан ҳам ҳал қилувчи пайт келмоқда: манфаатдор давлатлар дарҳол музокаралар столи атрофига ўтириб ҳар қандай турдаги қуролни космик фазода жойлаштиришни тақиқловчи шартномани ишлаб чиқиш билан шуғулланишлари керак ёки қуролланиш пойгаси космосга ҳам чиқиб кетади.

Сизларни ишонтириб айта оламанки, қуролланиш пойгасини космосга ҳам олиб чиқишдан иборат машъум режалар реал воқеликка айланмаслиги учун Совет Иттифоқи бундан буён ҳам зўр куч-ғайрат сарфлайверади.

Космос ҳар қандай қуролдан ҳамиша холи бўлиб қолиши, у ҳарбий тўқнашувлар соҳаси бўлиб қолмаслиги, ерда яшовчилар учун космосдан хавф-хатар солинмаслиги учун бутун дунё олимлари ва жамоат арбоблари ҳам ўз ҳиссаларини қўшадилар, деб умид билдиришни истардим.

Тинч космосни ҳимоя қилиш борасидаги ғайрат-ҳаракатларда, Совет Иттифоқидагилар батамом қўллаб-қувватлаётган ғайрат-ҳаракатларда сизларга муваффақиятлар тилайман.

Ҳурмат билан

Ю. АНДРОПОВ.

Космосда ядро уруши хавфининг олди олинсин!

Америкалик машҳур олимлар ва жамоат арбобларидан бир группаси КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Ю. В. Андроповга космик қуролни тақиқлашга даъват этувчи телеграмма йўллади.

Телеграммага имзо чекканлар орасида Уотсон номидаги тадқиқот марказидан Ричард Гарвин, Корнел университети планетар тадқиқотлар лабораториясидан Карл Саган, Нобель мукофотининг лауреатлари Ганс Бете ва Исидор Раби, Жонсон номли космик марказнинг собиқ директори Кристофер Крафт, Калифорния технология институтининг фахрий президенти Ли Дабриж, профессорлардан Вольфганг Пановски, Жорж, Ратженс, Герберт Йорк, миллий хавфсизлик агентлигининг собиқ директори истеъфодаги адмирал Ноэль Гейлер, вице-адмирал Жон Ли ва бошқалар бор.

Даъват муаллифлари, жумладан, космоснинг инсон томонидан тадқиқ этилиши ва айниқса планеталараро учишлар ҳамда космик станциялар ичидан туриб кузатишлар натижасида олинган илмий маълумотлар бизнинг коинот тўғрисидаги тасаввуримизни ўзгартириб юборганлигига эътиборни жалб этадилар. Буларнинг ёрдамида бизлар атрофимиздаги муҳитни билиб олдик, демак бу нарса эҳтимолки, жаҳон миқёсидаги жуда катта проблемаларни ҳал этишда муҳим омил бўлади. Космосда олиб борилган ишлар қарийб бутунлай самарали бўлиб, жаҳон халқларига жуда катта наф келтирди ва инсониятнинг ёрқин келажагига олиб борувчи энг муҳим йўллардан бири бўлиб ҳисобланади.

Америкалик олимлар ва жамоат арбоблари космик фазода оммавий қирғин қуролининг ҳар қандай турини, жумладан, ядро қуролининг жойлаштирилишини тақиқловчи 1967 йилги шартнома муҳим аҳамиятга эга эканлигини уқтириб, космосда ҳар қандай қуролларни синаб кўриш ва жойлаштириш ерда уруш чиқиши эҳтимолини анча оширади, деб уқтириб ўтадилар. Совет Иттифоқи, дейилади сўнгра телеграммада, 1981 йилда космосда қуролларнинг ҳар қандай турларини тақиқлаш тўғрисидаги шартнома лойиҳасини расмий равишда тақдим этган эди. Хат муаллифлари Қўшма Штатлар яқин вақтларда йўлдошларга қарши ғоят мукаммал системалардан бирини синаб кўра бошлайди, деб огоҳлантирадилар. Қурол-яроғларнинг бундай системалари мамлакатларнинг аслаҳахоналарида пайдо бўлиши билан уларни қурол-яроғлар орасидан чиқариб ташлаш ғоят мушкул бўлади, деб таъкидлашади улар.

Хатнинг пировардида бундай дейилади: агар космик қурол қачонлардир тақиқланадиган бўлса, у ҳолда бизлар, афтидан бу ишни амалга оширишимиз мумкин бўлган сўнгги муддатга етиб келдик. Бизлар Қўшма Штатларга ва Совет Иттифоқига ҳамда космосга чиқиш имкониятига эга бўлган бошқа мамлакатларга ўз манфаатлари ва бутун инсоният манфаатлари йўлида космосда қуролнинг ҳар қандай турларини жойлаштиришни тақиқловчи, шунингдек исталган давлатнинг йўлдошларига зарар етказишни ёки уларни йўқ қилишни тақиқловчи битим тузиш тўғрисида келишиб олиш ҳақидаги даъватларга қўшиламиз.

(ТАСС).

АПРЕЛЬ РЕВОЛЮЦИЯСИНИНГ 5 ЙИЛЛИГИ МУНОСАБАТИ БИЛАН ҚАБУЛ МАРОСИМИ

КОБУЛ, 28 апрель. (ТАСС). Бу ерда Апрель революциясининг 5 йиллиги муносабати билан қабул маросими ўтказилди. Унда АХДП Марказий Комитетининг Бош секретари, АДР Революцион Кенгашининг Раиси Б. Кармал, АХДП Марказий Комитети Сиёсий бюроси, АДР Революцион Кенгаши, АХДП Марказий Комитетининг аъзолари, жамоат ташкилотларининг раҳбарлари, кўпдан кўп чет эллик меҳмонлар, шу жумладан КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов бошчилигидаги совет партия-ҳукумат делегацияси, МХР, ЧССР, ПХР, БХР, ВХР, Куба, ГДР, ВСР, КХДР, ЛХДР, КХР, Ҳиндистон ва бошқа мамлакатларнинг вакиллари ҳозир бўлдилар.

Самимий дўстона вазиятда ўтган қабул маросимида Б. Кармал табрик нутқи сўзлади. У Апрель революцияси 5 йиллигининг байрами революцион Афғонистон кўпгина давлатлар ва халқларнинг, барча тараққийпарвар кишиларнинг хайрихоҳлиги ва мададидан фойдаланаётганлигини кўрсатди, деб таъкидлади. Социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг, биринчи навбатда буюк Совет Иттифоқининг ҳар томонлама қардошлик ёрдамисиз, бутун дунёдаги дўстларнинг доимий мададисиз афғон халқи анча қийналган бўлур эди ва Апрель революциясининг тақдири қандай бўлиши номаълум бўлур эди, деди у. Кармал АХДП Марказий Комитети, АДР Революцион Кенгаши ва Министрлар Совети номидан Афғонистон дўстларига чуқур миннатдорчилик изҳор этди. Биз реалистлармиз, шу боисдан ҳам олдимизда яна синовлар ва жудоликлар, талафотлар ва қийинчиликлар бўлишини яхши биламиз. Лекин партиямиз ва халқимиз келажакка ишонч билан қарамоқда. Хоҳиш-иродамиз ва қатъиятимиз, дўстларнинг мадади ва ёрдами — Апрель революцияси янги ғалабалари ва муваффақиятларининг гаровидир, деди Б. Кармал.

Сўнгра қабул маросимида Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади. Илгари бўлганидек, бугун ҳам Афғонистон халқи энг яхши фарзандларининг ўз ватани порлоқ келажаги учун қаҳрамонона кураши билан қатъий бирдамлигимизни изҳор этамиз, деди у. Биз миллий экономикани янада ривожлантириш, халқ фаровонлигини юксалтириш, Апрель революцияси мақсадларини тезроқ амалга ошириш йўлида сарфлаётган куч-ғайратларингизни тўла-тўкис қўллаб-қувватлайверамиз.

Эълон этилмаган урушга қарамай, душманларнинг кирдикорларига зид ўлароқ Афғонистон Демократик Республикаси яшамоқда ва кун сайин мустаҳкамланиб бормоқда. Шу кунларда биз бу нарсага яна бир бор ишонч ҳосил қилдик, деб таъкидлади у. Ўтган беш йилнинг шу асосий якуни тарихий аҳамиятга эгадир, бу якун Афғонистон халқининг барча ҳақиқий дўстларини қувонтирмай қололмайди. Империализм ва реакция кучларининг революцион Афғонистонга қарши кирдикорлари тўғрисида гапирар эканмиз, уларнинг Ўрта Шарқ районидаги вазиятни чигаллаштириш пайида бўлаётганликлари ҳамда планетанинг бошқа нуқталарида кескинликни кучайтиришга зўр бераётганликлари — милитаристлик йўлнинг бўғинлари эканлигини кўрмасдан қололмаймиз.

Ҳозирги мураккаб халқаро вазият шароитларида, деди совет делегациясининг бошлиғи, тинчлик ва социал тараққиёт кучлари ҳамкорлиги ва жипслигини мустаҳкамлаш ниҳоятда муҳимдир. Биз кескинликни юмшатиш жараёнини давом эттиришга, қуролсизланиш проблемаларини ҳал этишга, ядро уруши хавф-хатарини йўқотишга, бутун дунёда тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлашга ҳар томонлама ёрдам беришга тайёрмиз. Ер юзидаги миллион-миллион кишилар бизнинг ўй-фикр ва орзу-умидларимизга қўшиладилар, деб ишонамиз.

Совет Иттифоқи, социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг халқлари, бутун прогрессив инсоният Апрель революцияси ғалабаларини мустаҳкамлаш ва ривожлантириш, жамиятни социал-иқтисодий қайта қуриш вазифаларини муваффақиятли ҳал этиш ишида АХДПнинг, Афғонистон Революцион Кенгашининг, ҳукуматининг янги катта муваффақиятларга эришувини сидқидилдан истайдилар. Биз дўст Афғонистон халқига тинчлик, фаровонлик ва бахт-саодат тилаймиз, деб таъкидлади пировардида Ш. Р. Рашидов.

БУЮК ДАВР КУЙЧИСИГА БАҒИШЛАНГАН ИЛМИЙ СЕССИЯ

Шоир ва ёзувчи, оташин публицист Ғафур Ғулом ўзининг бутун талантини, коммунист ва гражданин қалби ҳароратини халққа хизмат қилишга бағишлади. У ўзини «Ўлмас полкнинг оддий аскари» деб атади. Ғафур Ғулом Октябрь ғалабаларини, ёш совет ҳокимиятини мустаҳкамлаш учун жангга отланди, дастлабки беш йилликлар қурилишларига йўл олди, Улуғ Ватан уруши йилларида ҳужумга чорлади.

Ленин мукофоти ва СССР Давлат мукофотининг лауреати, Ўзбекистон халқ шоири, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги Ғафур Ғуломнинг ижоди кўп қирралидир. Ҳар бир авлод унинг ижодида ўзи учун янги-янги қирраларни кашф этади. Билим ва доноликдан дарс олади. Совет диёрининг граждани бўлишдек улуғ бахт тўғрисида ифтихор билан гапирган шоир севганидек жонажон диёрни ўз халқини севишга ўргатади. 28 апрель куни Тошкентда Ғафур Ғулом туғилган куннинг 80 йиллигига бағишланган илмий сессия бўлиб ўтди. Ўзбекистон Ёзувчилар союзи ва республика Фанлар академияси ўтказган сессияда сўзга чиққан олимлар, адиблар шоир ўзбек совет адабиётига қўшган жуда катта ҳисса тўғрисида, ижодининг адабиётшунослик фанини ривожлантиришдаги аҳамияти тўғрисида гапирдилар.

(ЎзТАГ).

АГРОСАНОАТ КОМПЛЕКСИ ХОДИМЛАРИ! МАМЛАКАТНИНГ ОЗИҚ-ОВҚАТ ВА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ХОМ АШЁСИ БИЛАН ПУХТА ТАЪМИНЛАНИШИГА ЭРИШИНГИЗ!

ОЗИҚ-ОВҚАТ ПРОГРАММАСИНИ АМАЛГА ОШИРИШ — УМУМХАЛҚ ИШИ!

(КПСС Марказий Комитетининг 1 Май Чақириқларидан).

КОБУЛДАГИ ТАНТАНАЛАР

КОБУЛ, 28 апрель. (ТАСС). АХДП Марказий Комитетининг Бош секретари, АДР Революцион Кенгашининг Раиси Бабрак Кармал, АХДП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг, АДР Революцион Кенгашининг, АХДП Марказий Комитетининг аъзолари революция қаҳрамонлари шарафига ёдгорлик комплексига пойдевор қўйиш, шунингдек революция боғи барпо этиш маросимида қатнашдилар. Апрель революциясининг 5 йиллигини байрам қилиш муносабати билан Кобулга келган чет мамлакатларнинг делегациялари, шу жумладан КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов бошчилигидаги совет партия-ҳукумат делегацияси ҳам шу маросимда қатнашди.

Йиғилиш аҳли ҳузурида нутқ сўзлаган АХДП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари С. М. Зерай мамлакат меҳнаткашларининг бахт-саодати ва равнақи учун ўз ҳаётини бахшида этган революция қаҳрамонларининг хотираси афғон халқининг қалбида то абад яшайди, деб таъкидлади. Апрель революциясининг ғалабаси Афғонистон тарихида янги бир саҳифа очди, у муқаррар тусдаги революциядир, деди С. М. Зерай.

С. М. Зерай экономиканинг турли соҳаларида, ташқи агрессияни даф этиш ишида Афғонистонга бераётган жуда катта интернационал ёрдами учун Совет Иттифоқига чуқур миннатдорчилик билдирди.

Маросим қатнашчилари бўлғуси ёдгорлик пойига гуллар қўйдилар.

* * *

Худди шу куни Б. Кармал бу ерда «Афғонистоннинг иқтисодий ва социал ютуқлари» мавзуидаги виставкани очди. Виставка очилишида чет эллардан келган кўпдан кўп делегациялар ҳозир бўлдилар.

Бу маросимда АХДП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, АДР Министрлар Советининг Раиси С. А. Кештманд нутқ сўзлаб, беш йил ичида республика эришган ютуқлар тўғрисида гапирди. У Совет Иттифоқи билан, бошқа социалистик мамлакатлар билан ҳамкорликнинг мамлакат экономикаси учун муҳим аҳамиятга эга эканлигини таъкидлади.

Виставканинг ўн етти павильони демократик Афғонистоннинг саноат, қишлоқ хўжалик, транспорт, ирригация соҳасида эришган муваффақиятларини, анъанавий халқ ҳунармандчилиги, медицина ютуқларини акс эттиради. Марказий павильон экспозицияси Афғонистон — Совет иқтисодий, техникавий ва маданий ҳамкорлигига бағишланган.

* * *

Кобулнинг миллий стадионида Апрель революциясининг 5 йиллиги муносабати билан спорт байрами бўлиб ўтди. Афғон ёшларининг ана шу мароқли спорт мусобақаларини кўриш учун 30 мингдан кўпроқ томошабин бу ерга келди.

Афғонистон давлат гимни янграйди. Тантаналарда қатнашмоқ учун СССР, Болгария, Чехословакия, Монголиядан Кобулга келган спорт делегациялари, АДР спорт жамиятларининг намояндалари оркестр садолари остида минбарлар олдидан ўтдилар.

Спортчи-парашютчилар стадионга қўнадилар, уларнинг қўлларида ранг-баранг лენталар, байроқлар ҳилпирайди, улардан кейин гимнастикачилар, футболчилар, курашчилар, боксчиларнинг колонналари майдонга кириб келадилар. Кобулликлар совет спортчиларининг машқларини самимий кутиб олдилар. Совет спортчилари қизиқарли гимнастика композицияларини намойиш қилдилар. Спортчилардан кейин миллий кийим кийган йигит ва қизлар майдонга чиқдилар. Улар АДРда яшаётган турли элатларнинг рақсларини ижро этдилар. Байрам энг ёш спортчилар — Афғонистон пойтахтидаги «Ватан» болалар уйи талабаларининг спорт машқлари билан тугади.

НИҲОЛЛАР АРДОҚДА

Муборак районидаги «Гулистон» совхозининг бригада бошлиғи Ҳабибахон Миралимованинг қувончи чексиз. Бунинг боиси бор. 50 гектар майдонга яхши ният билан қадалган барака уруғи бир текис униб чиқди. Дастлаб юз кўрсатган маккажўхори ниҳоллари бир қаричдан ошиб кетиб, яшил пайкаллар вужудга келди.

Ҳабиба Миралимова қўриқ совхозга сўлим Фарғонадан келган. Ташаббускор маккажўхорикор қўриқ ердан ҳам худди водийдагидек мўл ҳосил олиш учун курашяпти. Турмуш ўртоғи Баҳром Раҳмонов унга сидқидилдан ёрдам бермоқда.

Суратларда: 1. Бригада механизатори, Ҳабибанинг турмуш ўртоғи Б. Раҳмонов 2. Ҳ. Миралимова ниҳолнинг баравжлигидан кўнгли тўқ. 3. Совхоз партия ташкилоти секретари Т. Қаҳҳоров, хўжалик комсомолларининг етакчиси Ш. Аҳмедов ва Ҳ. Миралимова ниҳолларни кўздан кечиришяпти.

В. Молгачёв фотолари.

ДЕЛЕГАЦИЯ ЖЎНАБ КЕТДИ

КОБУЛ, 28 апрель. (ТАСС). КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов бошчилигидаги совет партия-ҳукумат делегациясининг Афғонистон Демократик Республикасига қилган визити ниҳоясига етди. Делегация АХДП Марказий Комитети ва АДР ҳукуматининг таклифига биноан бу ерга келиб, Апрель революциясининг беш йиллиги байрамида қатнашди.

Кобул аэропортида совет делегациясини АХДП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, АДР Министрлар Советининг Раиси С. А. Кештманд, АХДП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари, бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар. Кузатиб қолувчилар орасида СССРнинг АДРдаги элчиси Ф. А. Табеев бор эди.

* * *

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов бошчилигидаги совет партия-ҳукумат делегацияси шу куни Ватанига қайтиб келди.

ЎЗБЕКИСТОН САНОАТИНИНГ РАПОРТИ

Ўзбекистон ССР Марказий статистика бошқармасининг хабар беришича, республика саноат корхоналарининг коллективлари маҳсулот реализация қилиш юзасидан 1983 йил январь — апрель ойлари планини муддатидан илгари, 28 апрелда бажардилар.

Нефть ва газ қазиб олиш, машинасозлик маҳсулотларининг бир қанча турларини, минерал ўғит, ип газлама, трикотаж буюмлар, пайпоқ, чарм пойабзал, қаймоғи олинмаган сут маҳсулотлари ва буюмларнинг бошқа турларини ишлаб чиқариш тўрт ойлик планининг ошириб бажарилиши кутилмоқда.

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

Сурхондарё области саноат корхоналарининг коллективлари мойолди меҳнат вахтасида туриб, ишлаб чиқариш ҳажми, маҳсулот реализация қилиш ва буюмларнинг энг муҳим турларини ишлаб чиқариш юзасидан тўрт ойлик планни барвақт, 27 апрель куни бажардилар.

Тўрт ойлик планга қўшимча равишда уч миллион сўмликдан ортиқ маҳсулот ишлаб чиқарилади.

(ЎзТАГ).

ТОШКЕНТНИНГ 2000 ЙИЛЛИГИ ШАРАФИГА

ШОНЛИ ЮБИЛЕЙГА — МЕҲНАТ СОВҒАЛАРИ

Республикамиз пойтахтининг юзлаб меҳнаткашлари Тошкентнинг 2000 йиллигигача беш йиллик уч йили планларини ортиғи билан бажаришга аҳд қилишган. Қуйида Тошкент меҳнат коллективларида эришилаётган ютуқлар ҳақида ҳикоя қилинади.

ЭЗГУ НИЯТ

Фарида АҲМЕДОВА,
пойабзал ишлаб чиқариш бирлашмасининг смена мастери, КПСС XXVI съезди делегати

— Партия съездида қатнашиш коммунист учун юксак шарафдир. Бу шараф зиммага катта мажбурият ҳам юклайди. Мен партиямизнинг улкан анжуманида иштирок этганимдан бахтиёрман. Съездда биз, пойабзалчилар олдига катта вазифалар қўйилди. КПСС XXVI съездидаги мана бу сўзлар биз учун дастуриламал бўлиб қолди: «... Бу соҳада биз каттагина муваффақиятларга эришдик. Бироқ партия съездида диққат-эътиборни бошқа нарсага қаратиш муҳимдир. Кўпгина халқ истеъмоли моллари, айниқса... пойабзал ишлаб чиқариш планлари йилдан-йилга бажарилмай келинаётгани факт-ку, ахир. Уларнинг сифати, безаги ва хилини кўпайтириш соҳасида ҳам лозим даражада силжишлар бўлмаяпти. Мана шу ишларнинг ҳаммасида ҳеч бир сусткашлик қилмай, тартиб ўрнатиш лозим».

Бу сўзлар бизнинг ишимизда ҳам анча камчиликлар борлигини кўрсатди. Съезддан кейинги йиллар мобайнида корхонамиз коллективи маҳсулот турларини кўпайтириш, сифатини яхшилаш борасида муайян ютуқларга эришди. Айниқса, ёзги пойабзаллар сифати яхшиланди. Бу маҳсулотлар ҳозирги пайтда магазин пештахталарида кўп туриб қолмаяпти.

Корхонамизда цехларнинг реконструкция қилиниши, янги, унумдор ускуналар ўрнатилиши, ишлаб чиқариш маданиятининг оширилиши ютуқлар омили бўлмоқда. Илғари тайёрлама ишлаб чиқаришда занжирли конвейердан фойдаланиларди. Бу ишчиларни анча шоширибқўяр, натижада тезкорлик билан тайёрланган маҳсулотнинг анчагина қисми сифатсиз бўлиб чиқарди. Яқинда цехимизда Югославиядан келтирилган янги конвейерлар ўрнатилди. Бу, иш унумини янада оширди. Ишчилар учун ҳам қулай.

Янги ускуналардан фойдаланишимиз туфайли ҳар сменада тайёрланадиган маҳсулот ҳажми кўпайди. Бугунги кунда ҳар биримиз графикдан ўзиб ишлаяпмиз. Иш вақтидан унумли фойдаланиш яхши самаралар беряпти. Сменамиз 1983 йилнинг дастлабки квартали топшириғини муддатидан илгари адо этиб, пландан ташқари анча маҳсулот тайёрлашга эришди. Биз Илҳом Ашурматов бошлиқ смена билан мусобақалашиш жараёнида илғор тажрибаларни ҳам баҳам кўряпмиз.

Сменамиз коллективи қадрдон шаҳримиз юбилейига муносиб тўёналар тайёрлаш йўлида астойдил меҳнат қилмоқда. Шонли юбилейгача ўн ойлик топшириқни бажариш — эзгу ниятимиз.

НИШОНДОР БИНОКОРЛАР

Виктор БИЧКОВ,
Ленин орденли ва Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Мосжилстрой» тресги 220-қурилиш бошқармасининг бригадири

— Тошкентни коммунистик меҳнат, юксак маданият ва намунали жамоат тартиби ўрнатилган шаҳарга айлантириш учун бошланган ҳаракатда бинокорлар ҳам фаол қатнашмоқдалар. Қарийб икки йил аввал Пушкин кўчасидаги бунёдкорлик ишларини тошкентликлар билан ҳамкорликда бошладик. 11-«Висотстрой» трестининг 17-қурилиш бошқармасидан Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳамид Қорабоев бошлиқ бригада коллективи биз билан елкама-елка туриб ишлади. Бу бригада 240 автомашинага мўлжалланган ер остидаги гаражларни қуриб берди.

Тошкентликлар бизга иш фронтини вақтида яратиб беришди. Улардан тайёр пойдеворларни қабул қилиб олдик. Эндиликда биз қурган тўртта кўп қаватли уй шаҳар ҳуснига ҳусн қўшиб турибди. Улардан иккитаси фойдаланишга топширилди. Қолган иккитасида ҳам тез кунларда ҳовли тўйлари ўтказилади. 320 ўринли болалар боғчасини кичкинтойларга совға қиламиз. Акмал Икромов районида бунёд этилаётган болалар муассасаси биносини ҳам Тошкент юбилейигача фойдаланишга топширишга аҳд қилдик.

«Дўстлик шаҳарчаси» комплекси қурилишида коллективимиз аъзолари астойдил меҳнат қилишяпти. Улар топшириқларни ортиғи билан бажаришмоқда. Алексей Сергунин, Виктор Молчанов, Михаил Картошкин, Валентин Слесарчук, Иван Процька сингари бинокорларга «Тошкентнинг фахрий қурувчиси» нишони берилди. Москвалик бинокорлар Тошкентнинг 2000 йиллик юбилейи шарафига барча объектларни барвақт, «аъло» сифатли қуриб топшириш йўлида астойдил меҳнат қилишяпти.

САМАРАЛИ УСУЛ

Баҳодир ВАҲОБОВ,
103-автокорхона шофёрлари бригадаси бошлиғи

— Коллективимиз тармоқда биринчилар қатори бригада усулини қўлланишга ўтди. Бунда биз КПСС Марказий Комитети томонидан маъқулланган Ленинград транспорт узели коллективининг йирик ҳажмли юкларни ташишни марказлаштириш тажрибасига суяндик. Эндиликда меҳнатни ташкил қилишнинг бригада усули корхонамизда оммалашиб бормоқда.

Янгилик ўз самарасини бера бошлади. Ўн биринчи беш йиллик бошланганидан буён автокорхонамиз плandан ташқари 75 минг тоннадан зиёд халқ хўжалиги юкларини манзилларга етказиб берди. Бригадамиз барча техника-иқтисодий кўрсаткичларини ҳамиша орттириб бажаряпти.

Коллективимиз айни кунларда Тошкент тўйига пухта ҳозирлик кўрмоқда. Юбилей объектлари қурилишини тезлаштиришга ҳисса қўшяпмиз. Яқинда бир группа ҳайдовчиларимиз янги ташаббус билан чиқишди. А. Асқаров, Т. Бозорбоев, М. Шеваров, В. Харьковский ва П. Суслов сингари моҳир шофёрлар шаҳар юбилейига қадар ўн биринчи беш йиллик уч йили топшириғини бажаришга аҳд қилдилар. Улар ҳозир олган юксак социалистик мажбуриятларига яраша мардонавор меҳнат қиляптилар.

Ташаббус бошқа ҳайдовчилар томонидан ҳам қизғин қувватланмоқда. Кўпчилик ўз зиммасига оширилган мажбуриятлар олди. Мусобақадошим Олим Орипов билан шу йил 24 сентябригача тўрт йиллик шахсий топшириғимизни бажаришга сўз бердик. Бунга биз автомашинадан тўла фойдаланиш, техникани авайлаб асраш ва меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, авариясиз ишлаш туфайли эришамиз. Ремонт муддатларини қисқартириш эвазига тежалган вақтда юзлаб тонна халқ хўжалиги юкларини ташиб берамиз. Бу, бизнинг юбилейга муносиб совғамиз бўлади.

Айни кунларда республикамиз пойтахтининг қайси меҳнат коллективига борманг, қизғин ижодий вазиятнинг гувоҳи бўласиз. Тошкент тўйига тайёргарлик авжида.

ИЛМИЙ-НАЗАРИЙ КОНФЕРЕНЦИЯ

В. И. Ленин номли Тошкент давлат университети ҳузуридаги ижтимоий фанлар ўқитувчилари малакасини ошириш институти, республика Фанлар академияси фалсафа ва ҳуқуқ институти, СССР фалсафа жамиятининг Ўзбекистон бўлими ҳамда Совет социологлар уюшмаси Ўзбекистон бўлими илмий коммунизм асосчиси Карл Маркс туғилган куннинг 165 йиллиги ва вафот этган куннинг 100 йиллигига бағишлаб, 27 апрель куни илмий-назарий конференция ўтказдилар.

Таниқли олимлар конференцияда доклад қилдилар ва ахборот бердилар.

(ЎзТАГ).

ИДЕОЛОГИЯ ИШИ ТАЖРИБАСИ

«Жаҳон майдонида идеология ишининг кескинлашуви ва меҳнаткашларни сиёсий тарбиялаш» деган тўплам босмадан чиқди. Тўплам 1982 йил 12—14 октябрь кунлари Таллинда бўлиб ўтган Бутуниттифоқ илмий-амалий конференциясининг ялпи мажлислари материаллари асосида тайёрланган.

КПСС Марказий Комитети секретари К. В. Русаковнинг докладида ва бошқа докладларда КПСС идеология ишининг актуал масалалари кўриб чиқилган.

Китобни Сиёсий адабиёт нашриёти чоп этган. (ТАСС).

ҲУЖЖАТЛАР ТЎПЛАМИ

«Канада коммунистик партиясининг XXV съезди» номли тўплам нашр этилди. Тўпламга энг муҳим ҳужжатлар ва 1982 йил 13—15 февралда Торонтода бўлиб ўтган съезд материаллари: Канада Коммунистик партияси Бош секретари У. Каштаннинг асосий доклади, асосий сиёсий резолюция, КПСС Марказий Комитетининг Канада Коммунистик партияси XXV съездига йўллаган табрикномаси ва бошқа материаллар киритилган.

МЕҲНАТ КОЛЛЕКТИВИ ТЎҒРИСИДАГИ ҚОНУН ЛОЙИҲАСИ УМУМХАЛҚ МУҲОКАМАСИДА

КОЛЛЕКТИВ МАСЪУЛИЯТИ

Меҳнат коллективлари тўғрисидаги қонуннинг қабул қилиниши ишчилар, колхозчилар, хизматчилар коллективларининг умумий иш учун масъулиятини янада оширишга хизмат қилиши табиийдир. Шунинг учун ҳам Қонун лойиҳаси ҳозир зўр қизиқиш билан ўрганилмоқда, меҳнат коллективларида муҳокама қилинмоқда.

Лойиҳанинг 6-моддасида меҳнат коллективларининг иқтисодий ва социал ривожланишни планлаштиришдаги ваколатлари баён қилиб берилган. Ҳозирги вақтда социал тараққиёт планларини олдиндан пухта муҳокама қилиб белгилаш ва уни изчиллик билан амалга ошириш халқ фаровонлигини юксалтиришнинг асосий омилларидан бирига айланди. Чунки моддий фаровонлигимиз юксала борган сари турли эҳтиёжларимиз ҳам ортаверади. Бундай эҳтиёжларни қондиришнинг асосий йўли маданий-маиший, савдо хизматини яхшилаш, соғлиқни сақлаш ишларини яхши йўлга қўйиш ва ҳоказолардир. Бундай тадбирларни пухта амалга ошираётган коллективларда меҳнаткашларнинг турмуш шароити яхшиланиб бормоқда.

Бизнинг Фрунзе номли колхозимизда ҳам меҳнаткашларнинг турмуш шароитини яхшилаш учун маданий-социал тадбирлар изчиллик билан амалга оширилияпти. Натижада колхозчиларнинг турмуш маданияти юксалиб бормоқда. Бу эса деҳқончилик маданиятини ошириш, иқтисодий планларнинг сўзсиз бажарилишини таъминлаш имконини бераётир.

Қонун лойиҳасида планларнинг қандай бажарилаётганлиги тўғрисида маъмуриятнинг коллектив олдида ахборот бериши ёзиб қўйилганлиги, айниқса, муҳимдир. Чунки, фақат муқобил планларнинггина эмас, умуман халқ хўжалиги планларининг қандай бажарилаётганлигидан хабардор бўлиб бориш коллективнинг масъулиятини оширади. Янада яхшироқ меҳнат қилишга ундайди. Ўз навбатида маъмуриятнинг коллектив олдидаги масъулиятини кучайтиради.

Амалдаги қонунларимизга мувофиқ халқ депутатлари ўз сайловчилари, меҳнат коллективлари олдида ҳисоб берадилар. Бу эса депутатларнинг ўз бурчини яхши тушуниб етишига, сайловчилар олдидаги мажбурият ва масъулиятини чуқур ҳис этишга олиб келади. Шунинг учун ҳам мен депутат сифатида меҳнат коллективлари олдида ахборот беришнинг нақадар катта аҳамиятга эга эканлигини яхши биламан. Корхоналар, ташкилотлар ва муассасалар маъмуриятининг планлар қандай бажарилаётганлиги тўғрисида коллектив олдида ахборот бериши ҳам раҳбар ходимларнинг давлат олдидаги, халқ олдидаги, ўзи раҳбарлик қилаётган коллектив олдидаги масъулиятини чуқур ҳис этишига кўмаклашади.

Лекин лойиҳада меҳнат коллективи маъмурият ахборотини тинглаши умумий тарзда баён қилинган. Унинг муддатлари кўрсатилмаган. Шу сабабли қонун лойиҳасида **меҳнат коллективи планлар қандай бажарилаётганлиги тўғрисида ҳар кварталда ёки ярим йилда маъмуриятнинг ахборотини тинглайдилар,** деб ёзиб қўйишни таклиф қиламан.

С. ХУДОЙҚУЛИЕВ,
Ҳазорасп районидаги Фрунзе номли колхоз бригадири, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Олий Советининг депутати.

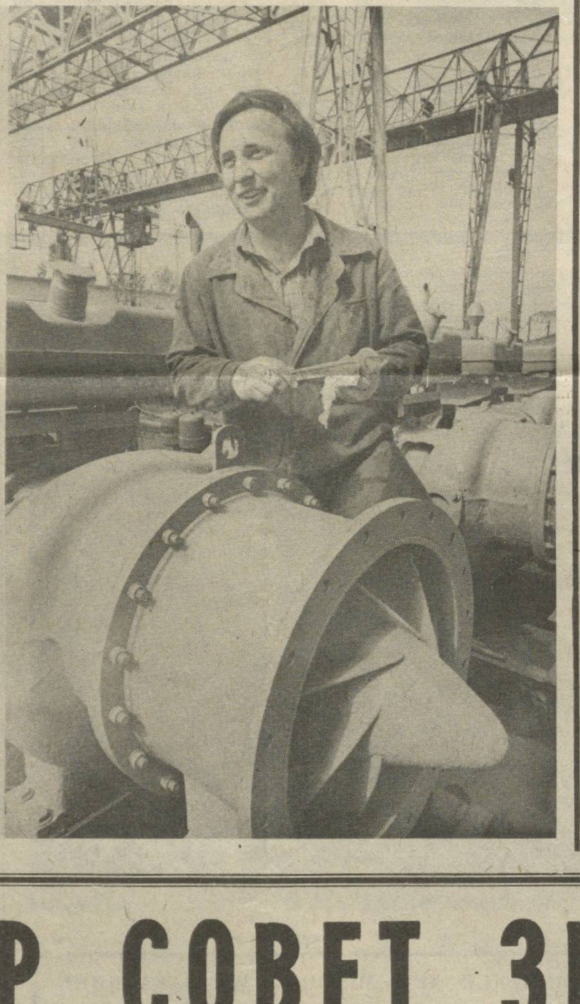

Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигининг ихтисослашган ремонт-ишлаб чиқариш корхонасида шу кунларда ишлар қизғин боряпти. Бу ерда қишлоқ хўжалик экинларини суғоришга кўмаклашувчи машина ва механизмлар тайёрланади ҳамда улар капитал ремонтдан чиқарилади. Айниқса ер ости сувларини насос орқали тортиб олувчи махсус кўчма насос станциялари ва бошқа техник анжомлар деҳқонларга ғоятда қўл келмоқда. Суратларда (чапдан) корхонада тайёрланган кўчма насос станцияларидан бирини буюртмачиларга жўнатиш пайти ва корхонанинг илғор токари Ю. Моисеев акс эттирилган.

В. Сироткин фотолари.

«Совет Ўзбекистони»га жавоб берадилар

«Рокоссовский номли совхознинг айрим раҳбарлари хизмат вазифасини суиистеъмол қилишяпти. Ишчиларга нисбатан қўпол муомалада бўлишмоқда». (Газетхон Ж. Тўхтамишев хатидан).

Ушбу шикоят хати текшириш ва чора кўриш учун АРНАСОЙ РАЙОН ПАРТИЯ КОМИТЕТИга юборилган эди. У ердан олинган жавобда хатда баён этилган айрим фактлар тасдиқланганлиги хабар қилинади. Текширишда совхознинг кадрлар бўлими инспектори С. Абдуамитов ишчиларга нисбатан қўпол муомалада бўлгани, мунтазам равишда меҳнат интизомини бузиб келганлиги тасдиқланди. С. Абдуамитов совхоз директори буйруғи билан вазифасидан бўшатилган.

Шунингдек, хатда кўрсатилган сут-товар фермаларига автодўконлар мунтазам қатнамаётганлиги ҳақидаги фактлар ҳам тасдиқланди. Район Совети ижроия комитети бу иш устидан назорат ўрнатган.

Хат юзасидан ўтказилган текшириш якунлари совхоз очиқ партия йиғилишида муҳокама қилинди. Меҳнатни ташкил этишни бўш йўлга қўйганлиги, ишчиларга етарли маиший шароит яратиб бериш чора-тадбирларини ишлаб чиқмаганлиги учун, кадрлар қўнимсизлигига йўл қўйилганлиги учун совхоз директори Э. Болтаев қаттиқ огоҳлантирилди.

Район партия комитети ва район ижроия комитети мазкур камчиликларни бартараф этиш юзасидан чора-тадбирлар ишлаб чиқмоқда.

«Районимиздаги айрим кўчалар ифлос. Тегишли ташкилотлар тозаликка етарли эътибор беришмаётир». (Гагарин районлик Х. Одилов мактубидан).

Газетхон хати юзасидан текшириш ўтказган ГАГАРИН РАЙОН СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ редакциямизга йўллаган жавобида қуйидагиларни маълум қилади:

— Хатда кўрсатилган фактлар тўла тасдиқланди. Райижроком ўз мажлисида район коммунал хўжалик бўлими ишини кўриб чиқди ва унинг бошлиғи З. Қиличевга ҳайфсан эълон қилди.

РЕДАКЦИЯДАН: Шу билан бирга айрим партия ва совет ташкилотлари, министрлик ва идоралар меҳнаткашлар хатлари ва аризаларини текшириб, чора кўриш ишларини пайсалга солиб келмоқдалар. Айниқса, Хатирчи район партия ва совет ташкилотларининг гражданлар мактубларига ўз вақтида жавоб бермаётганлиги ачинарли ҳолдир. Масалан, район ижроия комитети газетхонлардан Ёрқулов, Усмонов, Мағдиев, Дониёровларнинг шикоят ва аризаларига кечикиб жавоб берганлигини қандай баҳолаш мумкин!!

Бундай аҳволни бошқа айрим районларда ҳам кўриш мумкин. Жумладан, Пахтаобод район Совети ижроия комитети газетхон У. Тожибоев хатига, Жалолқудуқ ва Қизилтепа районлари соғлиқни сақлаш бўлимлари М. Қодиров, Р. Ёвқочиев шикоятларига, Нишон ва Қўшкўпир районлари ички ишлар бўлимлари Холмуродов, Р. Каримовалар аризаларига, Бойсун район партия комитети эса М. Болтаев мактубига жавоб беришни ҳамон кечиктирмоқдалар.

Андижон, Навоий, Қашқадарё, Хоразм, Сурхондарё область партия комитетлари ва область ижроия комитетлари мазкур районларда гражданлар хатлари билан ишлаш, уларни қабул қилиш ишларидаги бу сингари камчиликларга қатъий чек қўяди ва шу масала юзасидан зарур чора-тадбирлар ишлаб чиқади, деб умид билдирамиз.

МУСОБАҚА КУНДАЛИГИ

ГРАФИКДАН ЎЗИБ

Ўзбекистон ССР Геология министрлигига қарашли Бухоро ремонт-механика заводининг коллективи мамлакатдаги геология партиялари ва экспедицияларидан йил бошидан бери олинган барча буюртмаларни муддатидан илгари адо этди. Турли адресларга 1,2 миллион сўмлик ностандарт асбоб-ускуналар жўнатилди. Завод байрамгача плandан ташқари маҳсулот ишлаб чиқаради. Бундай ютуқларга меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, иш вақтидан оқилона фойдаланиш, бригада пудратини ва илғорлар тажрибасини кенг жорий этиш туфайли эришилмоқда. Электр пайвандчилардан В. Самойлов, В. Волков, В. Столовичлар, токарь С. Файзиев, термист А. Саъдуллаев ва бошқалар 1 Майни ярим йиллик программани бажариш билан кутиб олмоқдалар.

ДАСТЛАБКИ МУВАФФАҚИЯТЛАР

«Эталон» республика бирлашмасининг Самарқанддаги корхонаси бир йилда 1,2 миллион сўмлик иш бажаришга мўлжалланган. Корхонага республиканинг саккиз областида ва ўнлаб корхоналарида ишлаётган ўлчов аппаратлари ремонт қилиб берилади. Байрам арафасида ишга туширилган бу корхонада дастлабки кунлардан бошлаб ғоятда сифатли иш бажарилмоқда. Завод цехлари замонавий машина ва механизмлар билан жиҳозланган бўлиб, бу ерда ишлаш учун тажрибали кадрлар танлаб олинган. Ремонтдан чиқарилган приборларнинг аниқлиги улар ёрдамида ишлаб чиқарилаётган буюмларнинг юксак сифатли бўлишини таъминлайди.

ПЛАНДАН ТАШҚАРИ МАҲСУЛОТ

Яқинда Бекободдаги В. И. Ленин номли Ўзбекистон металлургия комбинатида электр қуввати билан пўлат эритиш комплексида профессионал маҳорат конкурси якунланди. Бунда Арион Ли бошчилигидаги пўлат эритувчилар бригадаси ғолиб деб топилди. Мазкур коллектив эришган ҳар бир қуйилма ғоятда салмоқли чиқди. Металлурглар пўлатни тезкор усулда эритишни ўзлаштириб, кўплаб энергияни тежаб қолдилар. Натижада бригада бу йил плandан ташқари 800 тонна пўлат эритди.

Коллективнинг иши бошқа пўлат эритувчилар учун катта ибрат бўлди.

БУНЁДКОР СОВЕТ ЗИЁЛИЛАРИ

Назария масалалари

Мамлакатимиз ҳаётининг барча соҳаларида тубли бурилиш ясаган, совет халқини коммунистик жамиятни қарор топтириш йўлидан бошлаб бораётган Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг тузилганига 80 йил тўлмоқда. В. И. Ленин барпо этган Коммунистлар партияси, Улуғ Октябрь шарофати билан бутун мамлакат, ўлкамиз қиёфаси тубдан ўзгарди. Партия ва халқ иродаси билан муяссар бўлган бугунги ҳаётимизга ишчилар синфи ва меҳнаткаш деҳқонлар орасидан етишиб чиққан халқ зиёлиларининг сиёсий ва иқтисодий қудратимиз заминига, бугунги муваффақиятларимизга мос бўлган илм-фан маданият соҳасидаги зафарлари ҳамоҳангдир.

«Партия социалистик маданиятни ривожлантириш ҳақида қайғурмоқда. Адабиёт ва санъат арбобларининг диққат-эътиборини партиявийлик ва халқчиллик руҳи билан суғорилган юксак бадиий асарлар яратишга қаратмоқда, —дейилади КПСС Марказий Комитетининг «РСДРП иккинчи съездининг 80 йиллиги тўғрисида»ги қарорида. — **У кенг оммани маданий қурилишга фаол жалб этмоқда, кишиларнинг лаёқатлари ва истеъдодлари намоён бўлишига кўмаклашмоқда».**

* * *

Мамлакатимизда янги тарихий бирлик — совет халқининг вужудга келиши билан бир қаторда умуман совет жамияти, синфлари, социал группалар, шу жумладан интеллигенция ичида тубли ўзгаришлар юз берди. Жамият структураси ҳам сифат, ҳам миқдор, энг муҳими ўз социал табиати жиҳатидан ўзгарди. Мамлакатимиз ишчилар синфи ва совет деҳқонлари капиталистик мамлакатлар пролетариати ва деҳқонларидан ўз моҳияти ва жамиятдаги роли жиҳатидан қанчалик тубдан фарқ қилса, совет зиёлилари ҳам социалистик жамият фазилатларини ўзига шунчалик чуқур сингдирган. Чунки, зиёлиларнинг социал системадаги ўрни ва ижтимоий табиати унинг қайси жамиятда яшаётганлигига, қайси ишлаб чиқариш воситасига, мазкур жамиятга қайси синф раҳбарлик қилаётганлигига боғлиқдир.

Совет зиёлилари кучининг манбаи, унинг тобора ошиб бораётган прогрессив роли, аввало, унинг инсоният тарихидаги энг прогрессив синф бўлган ишчилар синфи билан қанчалик маҳкам боғланганлигига боғлиқдир.

Совет зиёлиларининг равнақи шу билан ҳам боғлиқки, социализм шароитида инсоннинг ижодий кучларини тўла намоён қилишга ҳалақит берадиган барча салбий омиллар тугатилгандир. Бугунги кунда совет зиёлилари коммунизмнинг актив қурувчиларидир. Улар моддий ва маънавий ҳаётимизнинг ҳамма соҳаларида, коммунизм қурилишининг ҳамма муҳим вазифаларини ҳал қилишда — меҳнат унумдорлигини оширишда, жамиятга илмий ва ташкилий раҳбарлик қилиш, буюк программаларни бажаришда — қўриқ ерларни ўзлаштириш, Сибирнинг табиий бойликларидан фойдаланиш, Ўрта Осиё ерларига сув чиқариш, СССР Озиқ-овқат програмасини амалга оширишда, меҳнаткашларни коммунистик аҳлоқ руҳида тарбиялаш, совет кишилари маданиятини ошириш ва сиҳат-саломатлигини яхшилашда фаол қатнашмоқдалар.

Совет зиёлиларининг энг муҳим белгиларидан бири шуки, у кўпмиллатли характерга эгадир. Мамлакатимизда яшовчи барча миллатлар ва элатлар ўзларининг инженер-техник ходимларига, педагоглари, адабиёт ва санъат, фан ва техника, соғлиқни сақлаш ва аҳолига социал-хизмат кўрсатиш соҳасида ўз отрядларига эгадирлар.

Кўпмиллатли совет зиёлилари Улуғ Октябрнинг, тобора ривожланиб ва мустаҳкамланиб бораётган СССР халқлари дўстлигининг, партия ҳаётбахш ленинча миллий сиёсатининг фарзандидир. Бу жиҳатдан Ўзбекистон социалистик зиёлиларининг шаклланиш йўли характерлидир.

Маълумки, Ўрта Осиё кишилик маданий тараққиётининг энг қадимий марказларидан биридир. Бу ўлкада кўп асрлар давомида деҳқончилик, ҳунармандчиликнинг ривожланишига яқиндан ёрдам берган моддий маданият ёдгорликлари барпо этилди, адабиёт, санъат, архитектура, фан ва маданиятнинг ажойиб намуналари вужудга келди. Навоий, Беруний, Хоразмий, Ибн Сино, Улуғбек, Рудакий, Умар Ҳайём ва бошқа адабиёт, санъат ва илм-фан намояндаларининг асарлари жаҳон фанининг олтин фондидан муносиб ўрин олди. Бироқ, феодаллар, бойлар, хонлар ўртасидаги ўзаро урушлар, меҳнаткашларни қаттиқ эксплуатация қилиш, диний фанатизм ана шу фан ва маданиятни инқирозга олиб келди. Шунга қарамай, халқда адабиёт ва санъатга бўлган зўр қизиқиш асло сўнмади ва у бадиий ва адабий ижодиётда ўз аксини топди. Улуғ Октябрь социалистик революцияси туфайли халқнинг маданий революцияси учун ҳамма шарт-шароит яратилди. Партиямизнинг бу борадаги хизматлари Ўзбекистонда, айниқса ажойиб самаралар берди.

Бунга чинакам миллий халқ зиёлиларининг вужудга келтирилганлиги катта ёрдам берди. Маълумки, Октябрь революциясидан кейин рус зиёлиларининг бир қисми халқ тарафига ўтган эдилар, кейинчалик бу жараён, айниқса, ўқитувчилар, врачлар, инженерлар, техниклар орасида оммавий тус олди. Бу вақтда Туркистонда халқ зиёлилари аслида йўқ эди. Чунки, маҳаллий миллат меҳнаткашларининг фарзандларига илм-фан даргоҳларида таҳсил кўриш имкони йўқ эди. Гап шундаки, ўша кезларда миллий халқ зиёлиларини шакллантириш ишларини мамлакатимиз марказий районларининг актив ёрдамида ўлкадаги саводсизликни тугатишдан бошлашни тақозо этди. СССР Халқ Комиссарлари Совети 1925 йилнинг 6 ноябрида Ўзбекистонда саводсизликни тугатиш ишлари учун юз минг сўм маблағ ажратди. Бутуниттифоқ Марказий Ижроия Комитети Президиуми «Халқ маорифига, халқ соғлиғини сақлашга, агрономия тадбирларига ҳамда совет қуйи аппаратини мустаҳкамлашга қўшимча ёрдам» учун Ўзбекистонга 400 минг сўм маблағ ажратди.

Ўзбекистонда зиёлиларнинг шаклланиш жараёнида бир неча босқични кўрамиз. **Биринчи босқич — 1917—1937 йиллар.** Бу даврда янги, социалистик зиёлилар шаклланиб, умумий, ўрта, олий ва ўрта махсус таълим системаси вужудга келди. **Иккинчи босқич —1938—1958 йиллар.** Бу даврда республикада зиёли кадрларни тайёрлаш янада кенг авж олдирилди. Бу йилларда техника олий ўқув юртлари, техникумларнинг сони кўпайди. **50-йиллардан учинчи, ҳозирги босқич — ривожланган социализм даври, жамият ҳаётининг ҳамма соҳаларига фан-техника революциясининг самарали таъсир кўрсатиш даври бошланди.** Бу даврда олий ўқув юртлари ва техникумлар кўпайиб, уларнинг моддий базаси анча мустаҳкамланди, ўқитувчилар составининг миқдор ва сифат состави ўсди ва мустаҳкамланди. Талабаларга проблемали таълим бериш методларидан ҳам кенг фойдалана бошланди.

Ўзбекистонда сўнгги вақтларда узлуксиз таълим системаси ишлаб чиқила бошланди. Бу система илмий инженер-техника, гуманитар йўналишдаги, соғлиқни сақлаш ҳамда халқ хўжалиги тармоқлари, бошқарув аппарати ва шу сингари йўналишдаги зиёлиларни тарбиялаш ва камол топтиришнинг энг самарали воситаларидан биридир.

Халқ хўжалигини ривожлантиришнинг ўн биринчи беш йиллик плани совет халқининг, шу жумладан социалистик зиёлиларнинг ижодий активлигини янги куч билан камол топтирмоқда. Зотан, ўн биринчи беш йилликнинг бош вазифаси, — халқ хўжалигини барқарор, тобора ривожлантириш, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, экономикани интенсив ривожлантириш йўлига ўтказиш, мамлакатнинг ишлаб чиқариш потенциалидан янада оқилона фойдаланиш, ресурсларнинг ҳамма турларини ҳар томонлама тежаш ва иш сифатини яхшилаш асосида совет кишиларининг фаровонлигини янада оширишни таъминлашдан иборатдир.

Бу вазифани ҳал қилмоқ учун КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андропов партия Марказий Комитетининг ноябрь (1982 йил) Пленумида айтганидек, экономикага раҳбарлик қилишнинг ҳамма соҳаларини — бошқарув, планлаштириш, хўжалик механизмини такомиллаштириш бўйича олиб борилаётган ишларни жадаллаштириш, сифатли, унумли меҳнатни, ташаббускорлик ва омилкорликни рағбатлантириш учун ҳамма шарт-шароитни яратиш талаб этилади. Бунда янги техникани жорий этиш, фан ва ишлаб чиқаришни бир-бирига янада моҳирлик билан уйғунлаштириш алоҳида аҳамиятга эгаки, бу борада Фанлар академияси, бутун фан-техника зиёлилари катта роль ўйнашга даъват этилган. Юқорида айтилган ҳаётий ва актуал масалаларни ҳал қилишда ишчилар синфи билан бир қаторда замонавий техникани ривожлантириш билан боғлиқ бўлган илмий билиш соҳасидаги олимлар, инженер-техник зиёлиларнинг роли тобора ошиб бормоқда.

Ўзбекистон зиёлилари ҳақида ҳам худди шундай дейиш мумкин. Биз республикамизда замонавий фан ва техникани барпо этишда, ўзбек совет зиёлиларини шакллантиришда партия, оғамиз улуғ рус халқи қанчалик жонбозлик кўрсатган-

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ИШЛАРИ КУНДАЛИГИ

ЎРИМ-ЙИҒИМИГА ҲОЗИРДАН ТАЙЁРЛАНАЙЛИК

Қишлоқ меҳнатчилари пахта, дон, озуқа, сабзавот ва бошқа экинлар ялпи ҳосилини оширишга мустаҳкам пойдевор яратиш билан бирга ҳозирдаёқ ғалла ўрим-йиғимига мумкин қадар пухта тайёргарлик кўриш, ҳосил нобудгарчилигига йўл қўймаслик, боғ ва далаларда етиштирилган ҳосилни нест-нобуд қилмай йиғиштириб олиш тўғрисида ҳам ўйламоқдалар. Республикадаги кўплаб хўжаликлар, хўжаликлараро корхоналар, «Госкомсельхозтехника» бирлашмалари кўкламги дала ишларини амалга ошириш билан бирга ўрим-йиғим техникасини мавсумга тайёрлаш ишларини ҳам қизитиб юбордилар. Наманган, Самарқанд ва Тошкент областлари хўжаликларида созланган дон комбайнлари ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан анча кўпдир.

Ғаллаорол, Қўшработ, Советобод, Бойсун ва бошқа бир қатор районларнинг механизаторлари барча комбайнлар, жаткалар, косилкалар, грабллар, пресс-подборшчиклар, ғалла тозалаш техникаси, ток ва транспорт воситаларини тезроқ ишга шай қилиб қўйишга интилмоқдалар.

Бироқ иш ҳамма жойда ана шундай, деб бўлмайди. Чунончи, Жиззах, Навоий, Сирдарё ва Фарғона областларида дон комбайнларининг қарийб ярми ҳанузгача ремонт қилинмаган. Ғалла ўриш техникасини тайёрлашда Ғузор, Яккабоғ, Нурота, Зарбдор, Фориш районлари, ғалла тозалаш машиналарини тайёрлашда эса Деҳқонобод, Зарбдор, Зомин районларининг хўжаликлари сусткашлик қилмоқдалар.

Ленинобод, Қораўзак, Тахтакўпир, Денов, Термиз, Фориш, Комсомолобод, Жалолқудуқ районлари ва бошқа областлардаги бир қатор районларнинг хўжаликларида пичан ўриш техникасининг анчагина қисми ҳали ишга шай қилинмаган. Ғиждувон, Тошлоқ, Хўжайли, Гулистон районларининг хўжаликлари витаминли ўт талқони тайёрлаш учун агрегатларнинг тўлиқ шай бўлишини таъминламаганлар.

Қашқадарё, Хоразм, Фарғона, Андижон, Сирдарё областлари ва Қорақалпоғистон АССР хўжаликларида маккажўхори ва силос комбайнларининг анчагина қисми ремонт қилишни талаб этади.

Айрим хўжаликларда ремонт сифатига етарлича эътибор берилмаётир. Бу хўжаликлар мавсумга тайёр деб ҳисоблаган техника воситалари текширилганда жиддий камчиликлар аниқланди. Масалан: «Главгоссельтехнадзор» маълумотларига кўра, Самарқанд областида текширилган дон комбайнларининг 20 проценти, сенокосилкаларнинг 24,1 проценти, Тошкент областида эса дон комбайнларининг 40 проценти, сенокосилкаларнинг 20,7 проценти техник шартлар бузилган ҳолда ремонт қилинганлиги аниқланган. Қашқадарё областининг Кўкдала районидаги Охунбобоев номли, «Кўкдала», «Чорвадор» совхозларида текширилган 22 дон комбайнининг 8 тасида 6 тадан ва ундан ҳам кўпроқ нуқсонлар борлиги аниқланди. Оҳангарон район «Сельхозтехника»сида ремонт қилинган 5 та дон комбайнининг ҳар бирида 10 та ва ундан ҳам кўпроқ жиддий нуқсон борлиги аниқланди. Ғаллаорол, Чироқчи, Булунғур район «Сельхозтехника»сида ремонт қилинган дон комбайнларида эса 20—25 тадан нуқсон борлиги маълум бўлди. Республиканинг бошқа кўпгина ғаллакор районларида ҳам ремонт қоидаларига риоя қилмаслик ҳоллари учрайди.

Жиззах, Навоий, Сирдарё ва Бухоро областлари хўжаликларида дон комбайнлари ҳамда пичан ўриш техникасини ремонт қилиш учун зарур миқдорда ишчилар ажратилмаган. Қишлоқ хўжалик органлари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари ва мутахассислари пичан ўриш техникаси ремонтини яқин орада ниҳоясига етказиш, дон комбайнлари ва ғалла тозалаш машиналари ремонтини эса 15 майдан кечиктирмай туғаллаш юзасидан амалий тадбирлар белгилашлари даркор.

Ўрим-йиғим бошланишигача «Госкомсельхозтехника» ташкилотларида, колхоз ва совхозларда узеллар, агрегат ва запас қисмларни алмаштириш, ёнилғи-мойлаш материаллари фондини вужудга келтириш, техника хизмати кўрсатиш воситаларини шай қилиб қўйиш жуда муҳимдир.

Техникадан фойдаланишнинг прогрессив усулларини кенг жорий этишни таъминлаш, ўрим-йиғимни механизациялашган отрядлардан қўлланиш асосида ўтказишни ташкил этиш борасида илғорлардан ибрат олиш лозим. Барча хўжаликларда агрегатларнинг икки сменада ишлаши учун кадрлар билан тўлиқ таъминланган бўлиши зарур.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги, республика «Госкомсельхозтехника»си ва қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союзи республика Комитети техникани мавсумга тезроқ шай қилиш мақсадида 15 апрелдан 15 майгача зарбдор ойлик ўтказмоқдалар. Бу зарбдор ойликда фаол қатнашиш барча ғаллакорларнинг бурчидир.

ТУҲФА

Гурлан района марказида 140 ўринли типовой болалар боғчаси фойдаланишга топширилди. «Хорезмводстрой» трестига қарашли Гурлан механизациялашган кўчма колоннаси бинокорлари объектнинг тез ва сифатли қурилиши учун катта куч-ғайрат сарфладилар. Боғча замонавий мебель, асбоб-ускуналар билан жиҳозланган, унинг ёнида спорт майдончаси, бассейн ва қуёнчилик хўжалиги бор.

(ЎзТАГ).

ПЛАНЕТАНИНГ БИР КУНИ

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

МЕТАЛЛУРГИЯ КОМБИНАТИ РЕКОНСТРУКЦИЯ ҚИЛИНМОҚДА

СОФИЯ. Болгария пойтахтидаги Л. И. Брежнев номли металлургия комбинатида тўртинчи кокс батареяси муддатидан илгари ишга туширилди. Комбинатда дастлабки кунларданоқ ишлаётган мастер Н. Куртевга батарея печкасини ёқиш фахрий ҳуқуқи берилди.

Йилига 650 минг тонна кокс чиқариш қувватига эга бўлган янги батареянинг ишга туширилганлиги мамлакатнинг металлургия хом ашёсининг ана шу турига бўлган талаб-эҳтиёжини тўла қондириш имконини беради.

Софиядаги комбинат Болгария — Совет самарали ҳамкорлигининг яққол намунасидир. У Совет ташкилотларининг иштирокида қурилиб, «СССРда ясалган» деган марка қўйилган машина-ускуналар билан деярли батамом таъминлангандир.

ПЛАСТМАССА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ КЎПАЙМОҚДА

ПРАГА. Гуменн шаҳридаги «Хемлона» химия заводи дастлабки килограмм полиамид тола ишлаб чиқарди. Корхона лойиҳада белгиланган қувватига эришганидан кейин ҳар йили енгил саноатда фойдаланиладиган салкам 6 минг тонна мана шу материални ишлаб чиқарадиган бўлади.

Пластмасса ва сунъий тола ишлаб чиқаришни кўпайтириш — Чехословакия химиясини ривожлантиришнинг асосий йўналишларидан биридир. Чехословакия химияси Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши аъзоси бўлган мамлакатлар билан мувофиқлаштирилган тарзда ривожлантирилмоқда. Кейинги ўн йил мобайнида шундай маҳсулот ишлаб чиқариш тахминан тўрт баравар ошди. Халқ хўжалигининг барча тармоқларида пластмасса ва сунъий толадан амалда фойдаланишни янада кўпроқ кенгайтириш вазифаси ўртага қўйилди.

КАДРЛАР МАСКАНИ

УЛАН-БАТОР. «Эрдэнэт» мис-молибден кон-бойитиш комбинати ишлаб чиқариш-техника таълим маркази Монголиянинг тез ривожланаётган кон-руда саноати учун малакали кадрлар тайёрлаш маскани бўлиб қолди. Совет Иттифоқи билан Монголия биргаликда барпо этган бу навқирон корхона тармоқда энг йирик корхона бўлиб, ишчи ўринбосарларни тарбиялаб етиштириш тажрибаси, мураббийлик анъаналари билан мамлакатда машҳур бўлиб қолди. Марказ ишлай бошлагандан буён унда йигит ва қизлардан салкам 10 минг киши таълим олди. Улар тажрибали ўқитувчиларнинг ёрдами билан ўзлари танлаган касбнинг барча сирларини эгалладилар. Уларнинг кўпчилиги турдош касбларни ўргандилар, ўз малакаларини оширдилар. Ҳозирги вақтда республикада ўнлаб ҳунар-техника билим юртлари ишлаб турибди. Бу билим юртларида бўлғуси ишчилар юздан кўпроқ касбларни ўрганмоқдалар.

(ТАСС).

БИСАУ. Гвинея-Бисау республикаси пойтахтида «Африка — тинчлик зонаси бўлсин» — шиори остида оммавий намойиш бўлиб ўтди. Тинчлик тарафдорларининг кўпминг сонли намойишида Европа, Осиё, Африка ва Лотин Америкаси ёшлар ва студентлар ташкилотларининг вакиллари, Бисау аҳолиси қатнашдилар. Улар империализмнинг инсониятни қириб юборишга қаратилган жиноий планларини қатъий қораладилар. Суратда: митинг пайтида.

Ф. Зубков фотоси, (ТАСС).

МЕКСИКА ХАЛҚИГА МУРОЖААТ

МЕХИКО. Тинчлик учун, империализмга қарши, халқлар ўртасида бирдамлик учун кураш Мексика ҳаракати учинчи миллий ассамблеяси бу ерда ўз ишини тамомлади. Ассамблея иштирокчилари қабул қилган Мексика халқига мурожаатда бундай дейилади: тинчлик учун, қуролсизланиш, халқаро кескинликни юмшатиш учун, АҚШ ва унинг иттифоқчиларининг милитаристик сиёсатига қарши кураш ҳозирги замоннинг энг асосий вазифасидир. Америка империалистик доираларининг қуролланиш пойгасини авж олдираётганликлари, халқаро озодлик ва демократия учун курашаётган мамлакатларга нисбатан Оқ уй олиб бораётган агрессив йўлнинг кучайтирилаётганлиги инсоният ҳаётини хавф остида қолдирмоқда, деб таъкидланади мурожаатда.

Тинчлик учун кураш Мексика ҳаракати халқаро кескинликни камайтиришга қаратилган ҳаракатни янада кўпроқ даражада кучайтиришни ўзининг энг муҳим вазифаси, деб билади.

(ТАСС).

ДАСТЛАБКИ НАТИЖАЛАР

ПАНАМА. Бу ерда Панаманинг конституциясини ўзгартириш масаласида референдум ўтказилди. Дастлабки маълумотларга қараганда, мамлакат аҳолисининг асосий кўпчилиги таклиф этилган ислоҳотни қўллаб-қувватлади. Ислоҳот президентни бевосита сайлашни, ҳокимиятнинг қонун чиқарувчи органларига сайловни ва мамлакатнинг сиёсий ҳаётида партияларнинг ролини кучайтиришни назарда тутади. (ТАСС).

АҚШ ЖОСУСЛИК МАҲКАМАСИНИНГ МАХСУС КОМИССИЯСИ

ВАШИНГТОН. (ТАСС). Вакиллар палатасининг разведка билан шуғулланувчи доимий махсус комиссияси аъзоларидан иборат делегацияси Гондурас ва Сальвадорга жўнаб кетди.

Халққа қарши режимлари АҚШ маъмурияти томонидан ҳар томонлама қўллаб-қувватланаётган бу мамлакатларга кейинги вақтда вашингтонлик эмиссарлар тез-тез келиб турадиган бўлиб қолди. Агар бир воқеа ҳисобга олинмаганида, бу визит ҳам одатдагидек эди: Си-Би-Эс телекомпаниясининг маълум қилишича, конгресс аъзолари Гондурас пойтахти Тегусигальпага «Гондурас ҳукуматининг таклифи билан эмас, балки Марказий разведка бошқармасининг ташаббусига мувофиқ келдилар». Сиёсий обзорчиларнинг фикрича, АҚШнинг жосуслик маҳкамаси Америка қонун чиқарувчиларига суверен Никарагуа халқи ва ҳукуматига қарши Гондурас территориясидан амалга оширилаётган ўзининг қўпорувчилик ҳаракатлари «батамом қонуний» эканлигини исбот қилишга ва шу билан конгрессда Марказий Америкадаги қўпорувчилик ҳаракатлари қўллаб-қувватланишини таъминлашга қарор қилди. Гап шундаки, АҚШда, жумладан конгрессда, деб уқтиради Си-Би-Эс телекомпанияси, Марказий разведка бошқармасининг террорчилик хуружларини танқид қилиш кучаймоқда. Мазкур маҳкама «ҳар куни контрреволюционерлар фаолиятини йўналтириб турибди». Бундай ишлар Америка қонунларига зид эканлиги тўғрисидаги гапларни тез-тез эшитиш мумкин.

Жосуслик маҳкамаси америкалик қонун чиқарувчиларнинг сафар қилиши учун мана шу вақтни танлаганлиги бежиз эмас, деб уқтиришади кузатувчилар. Си-Би-Эс телекомпаниясининг хабар беришича, Марказий разведка бошқармаси айни ҳозирги вақтда конгрессдан қўшимча равишда 20 миллион доллар маблағ ажратишни талаб қилмоқда. Бу маблағлар Марказий Америкадаги қўпорувчилик ишларини кенгайтиришга сарфланади. Бундан ташқари, яна бир неча кундан кейин АҚШ конгрессида ҳукуматнинг Сальвадор режимига Америка ёрдамини кенгайтириш учун яна 60 миллион доллар ажратиш тўғрисидаги талабини овозга қўйиш кутилмоқда. Яқинда бу талабни мамлакат олий қонун чиқарувчи органи комиссияларидан бири рад этган эди.

Шу тариқа конгресс аъзоларининг Марказий разведка бошқармаси уюштирган бу сафари АҚШ қонун чиқарувчиларини ҳукумат режаларини қўллаб-қувватлашга оғдириш мақсадида Р. Рейган маъмурияти кенг авж олдирган кампаниясининг бир қисмидир.

ПОЛЬША ВА АФҒОНИСТОНДАГИ АҲВОЛ ТЎҒРИСИДА ҲАҚҚОНИЙ ҲИКОЯ

Португалиялик машҳур журналист М. Урбану Родригешнинг «Польша ва Афғонистон, империалистик қуршов ва нотўғри ахборот» китобини «Каминью» нашриёти босмадан чиқарди. Китоб қуйидаги сўзлар билан бошланади: «Афғонистон теварагидаги вазият ва Польшадаги аҳвол Португалияда реакция идеологик хужумининг асосий йўналишлари бўлиб қолмоқда. Кобул ва Варшавадаги ҳақиқий воқеалар ёлланган «фош этувчилар»ни унча қизиқтирмайди. Уларни ҳақиқатни аниқлаш истаги эмас, балки жамоатчиликни алдаш кампанияси доирасида ёлғон-яшиқ ахборот беришга интилиш бу ишга жалб этди. Радио ва телевидениенинг кўпдан-кўп шарҳловчилари Афғонистон тўғрисида ҳар куни хилма-хил хабарлар тарқатаётган бўлсалар-да, бу мамлакат қаерда жойлашганлигини ҳатто билмайдилар ва уни харитадан ҳам топишлари амри маҳол». Автор мазкур мамлакатлардаги аҳволга объектив баҳо бериб, Ғарбнинг оммавий ахборот воситалари Польша ва Афғонистондаги воқеалар хусусида жуда кўп бўҳтон ва туҳматлар ёғдираётганлигини уқтириб ўтади. «Буржуа пропагандаси фойдаланаётган фактлар, шиорлар ва ғоялар», — деб ёзади М. Урбану Родригеш — АҚШ ва Ғарбий Европанинг қалбаки ахборот лабораторияларида тайёрланган. Асосий мақсад шундан иборатки, у ҳақиқатни бузиб кўрсатиб, коммунизмга қарши кайфиятларни кучайтиришга қаратилган.

Польша ва Афғонистондан олинган ҳамда Лиссабоннинг «Диариу» газетасида эълон қилинган репортаж ва мақолалар китобга асос қилиб олинди. Муаллиф бу репортаж ва мақолаларда ўз кўзи билан кўрган воқеаларни тасвирлайди. «Афғонистон революцияси олдида турган қийинчиликларни тўғри баҳоламаслик мумкин эмас, — деб ёзади, М. Урбану Родригеш, — қолоқ мамлакатни қайта қуриш ва социалистик жамият барпо этиш йўлидан олиб бориш — жуда катта вазифадир. Бироқ, бу революция ички ва ташқи душманларнинг хуружларига сабот билан қарши турганлиги ватан ҳимоячилари қалбига умид ва ишонч бахш этмоқда».

Польша ва Афғонистонда, деб таъкидлайди автор, биргина умумий хусусият бўлиб, у ҳам бўлса Ғарбда ҳақиқатни бутунлай бузиб кўрсатишга қаратилган ашаддий антикоммунистик кампаниядир. «Мен Варшавада ҳам, Польшанинг бошқа шаҳарларида ҳам ҳарбий ҳолатнинг ҳеч қандай оқибатларини сезмадим, — деб ёзади журналист. — Польшани ҳарбий диктатура зулми остида қолган мамлакат деб тасвирлашга уриниш ҳеч қандай асосга эга эмас. Социализм ички ва ташқи мухолифлардан ҳимоя қилиниши лозим ва мумкин. Ҳарбий ҳолат минглаб кишилар қурбон бўлишининг олдини олишга имкон берди».

М. Урбану Родригешнинг китоби минглаб португалияликларнинг Польша ва Афғонистондаги аҳвол тўғрисидаги ҳақиқатни билиб олишларига, мазкур мамлакатлар бошидан кечираётган қийинчиликларнинг ҳақиқий айбдори кимлар эканлигини тушунишларига ёрдам беради.

С. СТАРОСЕЛЬСКИЙ,
ТАСС мухбири.

АВСТРИЯ ҲУКУМАТИ ИСТЕЪФО БЕРДИ

ВЕНА. Канцлер Б. Крайский бошчилигидаги Австрия ҳукумати истеъфо берди. Австрия республикасининг президенти Р. Кирхшлегер истеъфони қабул қилди. У янги ҳукумат тузилгунга қадар Б. Крайский ва унинг ҳукумати министрларига илгариги вазифаларини бажариб туришни топширди.

Парламентда нисбатан кўпчилик овозга эга бўлган Австрия Социалистик партияси билан сайловларда бир оз кўпроқ овоз олган Австрия Халқ партиясидан иборат коалицион ҳукумат тузиш тўғрисида музокаралар бошланди. (ТАСС).

РАНГ-БАРАНГ ОЛАМ

АРХЕОЛОГИЯ

САҲРОДАГИ ТОПИЛМА

Америкалик олимлар Мисрнинг Нил водийсида бундан тахминан 60—80 минг йил муқаддам яшаган ибтидоий одамнинг суягини топганликларини эълон қилишди. Фан учун қимматли бўлган бу топилмани ўзлари мустақил ўрганмоқчи бўлган мисрлик мутахассисларнинг норозилигига қарамай, у Вашингтондаги табиий тарих музейига келтирилган, деб хабар қилади «Интернэшнл геральд трибюн» газетаси.

МЕДИЦИНА

ЧЕКИШНИ ТАШЛАНГ

Англияда чиқадиган «Нью сайентист» журнали кашандаликни ташлашга даъват этиб, олимларнинг сўнгги маълумотларини келтиради. Олимлар чекишнинг ўпка раки билан бевосита алоқаси борлигини исботладилар. Журналнинг уқтиришича, тамаки тутуни ҳаводан радиоактив изотопларни ўзига сингдириш хусусиятига эга экан. Бу эса ана шу оғир дардга чалиниш хавфини анча оширади.

ликларини асло эсдан чиқармаймиз. Маълумки, Ўзбекистон зиёлиларининг вужудга келишида таълим-тарбия ва маданият муассасаларининг маркази бўлмиш олий ўқув юртлари муҳим роль ўйнади. 1919 йилнинг охири — 1920 йилнинг бошларида РКП(б) Марказий Комитети ва РСФСР Халқ Комиссарлари Совети Тошкентда университет очиш ҳақида қарор қабул қилдилар. 1920 йилнинг февралидаёқ Москвадан Тошкентга ўқитувчилар, шунингдек, дарсликлар, ўқув қуроллари ортилган биринчи поезд, август ойида эса тўрт эшелон етиб келди. Москва ва Петроград олий ўқув юртларидан Тошкентга жами 86 профессор ва ўқитувчи юборилди. Улар орасида А. Л. Бродский, С. Н. Наумов, П. А. Баранов, Н. А. Димо, А. С. Уклонский, П. Ф. Боровский, Р. Р. Шредер, Н. Л. Корженевский, И. А. Райкова ва бошқа атоқли фан намояндалари бор эдилар.

В. И. Ленин 1920 йил 7 сентябрида Тошкентда давлат университетини очиш ҳақидаги декретни имзолади. Университет халқлар дўстлигининг қудратли кучидан озиқ олиб, тез суръатлар билан ўсиб ва кенгайиб борди. 1920—1921 ўқув йилидаёқ унда 54 профессор, 207 ўқитувчи, 95 илмий ходим замонавий фан сирларидан дарс бердилар, 2771 студент қунт билан таълим олди. Бу қутлуғ илмий масканнинг физика-математика, қишлоқ хўжалиги, техника, социал-иқтисодий, медицина педагогика, ишчилар факультетлари халқ хўжалиги, фан ва техниканинг энг муҳим тармоқлари учун кадрлар тарбиялаб етиштиришга мўлжалланди.

Университет Ўрта Осиё республикалари олий ўқув юртларининг отахони бўлиб қолди. Унинг бевосита ёрдамида ва базасида 15 та олий ўқув юрти барпо этилди. Бу илмий даргоҳларда таҳсил кўрган кадрлар илмий-тадқиқот муассасаларида, Ўрта Осиё республикалари фан академияларида фаол меҳнат қилиб келмоқдалар.

Ленинча дўстлик поезди ўлкамизда фан ва маданият чироғини ёқди. 1981 йилда Ўзбекистонда 9445 мактаб бўлиб, уларда 4.047,2 минг ўқувчи таълим олди. Ишлаб чиқаришда банд бўлган ёшлар учун 1946 та кечки (сменали) мактабда 213,8 минг ўқувчи ўқиди. 208,7 минг нафар бўлажак қишлоқ хўжалиги мутахассислари тегишли ҳунар-техника ўқув юртларида таълим олмоқдалар. Ўрта махсус ўқув юртларининг шохобчалари ҳам беқиёс ўсди. Уларда ҳозир 237,7 минг ўқувчи билим олмоқда.

Ўзбекистон студентлар республикасидир. 43 та олий ўқув юртида (шу жумладан уч университет, консерватория, театр-рассомчилик институти, маданият институти) 285 мингдан кўп студент амалий фанлар, жумладан ядро-физикаси ва полимерлар химияси, геология ва энергетика, металлургия ва приборсозлик, электрон техникаси ва автоматика, радиотехника ва алоқа, қурилиш ва метеорология, қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалиги, транспорт, экономика, соғлиқни сақлаш, тарих, философия, педагогика фани асосларини қунт билан эгалламоқдалар.

Республикада Фанлар академияси ва кўпдан кўп илмий муассасалар ташкил этилган бўлиб, уларда 36 мингдан кўп олим, шу жумладан 764 академик, мухбир-аъзо, профессор, 960 дан кўп фан доктори, қарийб 13,5 минг фан кандидати, 3941 доцент, 1509 катта илмий ходим фаол меҳнат қилмоқда.

Республика илмий муассасалар системасида фан ва техниканинг энг илғор йўналишидаги ядро физикаси, биохимия, кибернетика, микробиология, биоорганик химия, физика-техника ва бошқа институтларда энг актуал илмий проблемалар ҳал қилинмоқда. Ўзбекистон Компартияси XX съездида айтилганидек, республика олимларининг математик статистика, электроника, биоорганик химия, алколоидлар химияси, генетика ва селекция соҳасидаги ишлари мамлакатимизда ва чет элларда кенг эътироф этилди.

Ўзбекистоннинг «катта фани»ни яратувчилардан бири, машҳур математик, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги Қори Ниёзий, ўз фалсафий асарлари билан мамлакатимизда ва хорижий мамлакатларда яхши танилган, марксча-ленинча философия, Ўрта Осиё халқлари философияси тарихининг энг долзарб масалалари юзасидан 200 дан ортиқ илмий асар муаллифи, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги Иброҳим Мўминов, ер қобиғида фойдали қазилмаларнинг шаклланиши ва тақсимланиши назариясининг автори, таниқли геолог олим, СССР Фанлар академиясининг мухбир-аъзоси, Ленин мукофоти лауреати Ҳабиб Абдуллаев, Ўзбекистонда юридик фанларнинг ривожланишига жуда катта ҳисса қўшган ва кўпгина актуал асарларнинг муаллифи, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги Ҳадича Сулаймонова, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиклари М. Ҳожинова, У. Орифов сингари атоқли олимларнинг номларини ҳурмат билан тилга оламиз.

СССР Фанлар академиясининг академиги, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президенти, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, ажойиб химик олим О. Содиқов, мамлакатимизда ва хорижий мамлакатлардаги математиклар жамоатчилиги орасида яхши танилган совет математиги Т. Саримсоқов, СССР Фанлар академиясининг мухбир-аъзоси, Германия Демократик Республикасидаги Лиопольди номидаги табиийётшунослар академиясининг академиги С. Юнусов, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси академиклари — А. Отахўжаев, К. Аҳмедов, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир-аъзолари — Ч. Абдиров, Ҳ. Турсунов сингари фанимиз сардорлари ижодий меҳнатни ижтимоий-сиёсий фаолият билан моҳирона уйғунлаштирганлар.

Республикамиз фани, техникаси, қишлоқ хўжалигининг гуркираб ўсиши илмий ва техникавий зиёлиларнинг ҳам шунга муносиб равишда ўсишини тақозо этди. Бу ўринда рус халқининг хизмати айниқса каттадир. Улар Ўзбекистонда олий ўқув юртлари ва техникумларни ташкил этиш билан бирга, турли соҳалар учун малакали кадрлар ҳам тарбиялаб етиштирдилар. Ўтган 60 йил мобайнида минг-минглаб етук мутахассислар тайёрланди.

Бу борада мамлакатимизнинг илмий маркази бўлмиш Москва, Ленинград, Киев ҳамда бошқа қардош республикалар илмий муассасаларининг ҳам хизмати каттадир.

Бугунги Ўзбекистон зиёлилари — 123 минг инженер, 25,8 минг агроном, зоотехник, ветврач, 273 минг педагог ва маданий оқартув муассасаларининг ходимлари, 195,5 минг техник, 40 мингдан кўп экономист, 43,7 минг врач, 128 минг ўрта медицина ходими ва бошқалардир. Умуман, республика халқ хўжалигида олий маълумотли 530 минг мутахассис ва 551 минг нафар ўрта маълумотли мутахассис фаол меҳнат қилмоқда. 1 миллиондан зиёд катта армияни ташкил этган Ўзбекистон зиёлилари сафига саноат ва қишлоқ хўжалигининг раҳбар ходимларини, интеллектуал меҳнат билан банд бўлган минглаб муассасаларда ишлаётган ходимларни, шунингдек, бадиий-ижодий интеллигенциянинг катта отрядини ҳам қўшиб ҳисобласак, бу рақам янада салмоқли тус олади.

Ўзбекистон кўпдан кўп бадиий анъаналар ўлкасидир. Бу анъаналар ажойиб халқ оғзаки ижодиётидан, оҳангдор ва сержило халқ қўшиқлари, рақсларидан, музика ижодиётидан ҳамда Алишер Навоий, Бобур, Лутфий, Турдий, Машраб, Фурқат, Муқимий ва шулар сингари адабиётимизнинг буюк намояндалари асарларидан иборатдир.

Ўзбекистоннинг архитектура ёдгорликлари чет элларда ҳам яхши маълум. Бу ёдгорликларни авайлаб сақлаш тўғрисида улуғ доҳий В. И. Ленин алоҳида ғамхўрлик қилган эди. Чунончи, Самарқанддаги архитектура ёдгорликларининг аҳволидан хабардор бўлиб қолган Владимир Ильич уларни ремонт қилиш ва авлодлар учун сақлаб қолишга зарур маблағлар ажратиш тўғрисида кўрсатма берган. 1921 йилдаёқ Туркистон Автоном Совет Социалистик Республикаси Маориф халқ комиссарлиги ҳузурида Тарихий ёдгорликларни муҳофаза қилиш ишлари бўйича комитет тузилди.

Биз ўзбек совет бадиий адабиётига оташнафас шоир, драматург, публицист Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий асос солганлиги билан ҳақли равишда фахрланамиз. Адабиётимизнинг вужудга келиши ва ривожланиши жуда қаттиқ идеологик кураш шароитида юз берди. Адабиётдаги буржуа миллатчилари (масалан, Чўлпон, Элбек ва бошқалар) матбуотдан Советларга қарши қарашларни, пантуркизм ва панисломизмни тарғиб қилиш учун фойдаланмоқчи бўлдилар. Ҳамза, Садриддин Айний, сўнгра Ойбек, Ғафур Ғулом, Абдулла Қаҳҳор, Комил Яшин, Ҳамид Олимжон ва бошқа атоқли адиблар уларга қарши курашга бошчилик қилдилар.

Ўзбек совет адабиёти умумсовет адабиётининг ажралмас қисмидир. Эндиликда Уйғун, Шароф Рашидов, Асқад Мухтор, Зулфия ва бошқа кўпдан-кўп адибларимизнинг асарлари мамлакатимиздагина эмас, балки хорижий китобхонларга ҳам мансур бўлмоқда. Ўзбек совет адабиётининг кенг йўлга чиқишида Максим Горький, В. Маяковский, А. Серафимович, А. Фадеев, А. Толстой, П. Павленко, С. Бородин ҳамда совет ёзувчилари ва шоирлари катта роль ўйнадилар.

Матбуот ҳам жамиятимиз тараққиётига ҳамоҳанг тарзда ривожланиб борди. Кўпдан кўп адабий тўпламлар, газеталар ва журналлар республиканинг кўпмиллатли аҳолисини ғоявий-идеологик жиҳатдан тарбиялашда партия ташкилотларига яқиндан ёрдам бермоқда.

Октябрь революциясигача қадар Ўрта Осиёда, жумладан Ўзбекистонда опера, балет, симфония, кино санъати бўлмаган эди. Москва маданият институтлари, театрлари, студиялари миллий кадрларни тарбиялаб етиштиришда яқиндан ёрдам бердилар. Маннон Уйғур, Аброр Ҳидоятов, Сора Эшонтўраева сингари санъатимизнинг ажойиб арбоблари шу қутлуғ даргоҳларнинг талабаларидир. Ҳалима Носирова, Назира Алиева, Сайфи Олимов ва бошқа устоз санъаткорлар Бокуда таҳсил кўрдилар. В. А. Успенский, Р. Глиэр, С. Василенко, А. Козловский ўзбек музика санъати тарихида абадий ном қолдирдилар.

Ўзбек киносининг атоқли арбоби Комил Ёрматовнинг номи республикамиздан ташқарида ҳам яхши маълум. Ўнинчи беш йиллик мобайнида «Ўзбекфильм» студиясида 37 та бадиий фильм, 25 та телефильм, 30 та мультфильм, 300 дан кўп илмий-оммабоп ва ҳужжатли фильмлар яратилди. Республика Композиторлар союзи, Рассомлар союзи эндиликда катта ижодий лабораторияга айланди.

Ўзбекистонда адабиёт ва санъатнинг ривожланиши, унинг муваффақиятлари бутун жаҳонда қониқиш билан эътироф этилмоқда. Шарқнинг энг гўзал, қадимий ва навқирон шаҳри Тошкент эса Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатларининг кинофестивали ўтказиладиган манзилгоҳ бўлиб қолди. Буларнинг ҳаммаси бадиий зиёлиларнинг коммунизм бунёдкорлари дидига мос равишда тобора камол топаётганлиги шарофатидир.

Ҳаётимизда китоб катта роль ўйнайди. Совет ҳокимияти йилларида республикада 81 минг номда китоб ва брошюра нашр этилди. Эндиликда 59871 минг нусха китоб фондига эга бўлган 6856 кутубхона меҳнаткашларга яхши хизмат қилмоқда.

КПСС раҳбарлигида чуқур социал-иқтисодий ўзгаришлар, маданий революция юз берди. Унинг бой самаралари республика ҳаётининг барча жабҳаларида яққол кўринмоқда. КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети ва РСФСР Олий Советининг СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишланган Қўшма тантанали мажлисида ўртоқ Ю. В. Андропов айтганидек, **«Республикаларнинг социал структураси сифат жиҳатидан ўзгарди, уларнинг ҳар бирида замонавий ишчилар синфи ўсиб вояга етди, деҳқонлар янги, колхоз йўлидан бормоқда, ўз зиёлиларимиз камол топди, давлат ва жамоат турмушининг барча соҳаларида малакали кадрлар тарбиялаб етиштирилди».**

Улуғ доҳий В. И. Ленин барпо этган ва яқинда 80 йиллик юбилейи нишонланадиган КПСС раҳбарлигида ўлкамизда юз берган чуқур социал-иқтисодий ўзгаришлар кўпмиллатли зиёлиларни шакллантиришнинг ҳал қилувчи омили бўлди. Ишчилар синфи ва колхозчи-деҳқонлар билан биргаликда янги тарихий интернационал бирлик — совет халқини ташкил этган зиёлилар социалистик Ватанимиз ва жаҳон маданияти ҳазиналарини илмий кашфиётлар ва бадиий асарлар билан бойитишда катта роль ўйнамоқдалар.

А. АЗИЗХОНОВ,
профессор.

БАХШИЛАР БАХТ ВА ТИНЧЛИК ҲАҚИДА КУЙЛАМОҚДАЛАР

Шаҳрисабздаги Оқсарой яқинида уч кун давомида бир неча асрлар илгари яратилган ва шу кунларда ижод этилган достонлар янгради. Халқ бахшиларининг бу ерда ижодий беллашуви бўлиб ўтди. Конкурсда қатнашиш учун Шаҳрисабзга Ўзбекистоннинг турли районларидан элликдан ортиқ ижрочи келди.

Бахшиларнинг кўпчилиги катта ва баъзан хотирада ёрқин саҳифалар қолдирган мураккаб ҳаёт йўлини босиб ўтган кишилардир. Шунинг учун бўлса керак, тингловчилар уларнинг доно ва бой турмуш тажрибасини акс эттирган ҳамда тинч бунёдкорлик меҳнати ҳақида, инсоннинг жамият олдидаги бурчи тўғрисида, совет ҳокимияти йилларида қардош халқларнинг ленинча дўстлиги туфайли жонажон ўлкада юз берган улкан ўзгаришлар тўғрисидаги достон ва қўшиқларини зўр қизиқиш билан тингламоқдалар. Шаҳрисабзлик 63 яшар боғбон Зоҳир шоир Қўчқоровни тингловчилар қарсаклар билан кутиб олдилар. Уни республикада яхши билишади. 30 та достон яратган Зоҳир шоир Қўчқоров саноат корхоналари, колхоз ва совхозларнинг меҳнаткашлари ҳузурида тез-тез бўлиб туради. У халқ эпоси асосида яратилган «Ҳасанхон» достонининг ҳам муаллифидир. Бахши жуда кўп эртакларни билади. Фольклоршунос тадқиқотчи олимлар улардан 50 тасини унинг ижросида ёзиб олганлар. Зоҳир шоир Қўчқоров жонажон партия тўғрисидаги, улуғ Ленин ҳақидаги бир қанча халқ ашулаларини ҳамда «Алпомиш» достонидан парча ижро этиб конкурс ғолиблари сафидан ўрин олди.

Қашқадарё областининг Деҳқонобод районидан ўқитувчи Қодир бахши Раҳимов ҳам халқ достонларини маҳорат билан ижро этади. У бўш вақтини достонлар яратишга бағишлайди, ўз билимини, халқ оғзаки ижоди соҳасидаги бой тажрибасини шогирдлари билан бажонидил баҳам кўради.

Шуни айтиш керакки, Шаҳрисабзда бўлиб ўтган конкурсда томошабинлар устозлар ва уларнинг шогирдларини, оталар ва фарзандларни бирлаштирган ўзига хос бир қанча ижодий группалар билан танишдилар. Булардан бири самарқандлик Саъдулла ва Шавкат Хушвақтовларнинг айтишувидир. Шавкат тўққизинчи синфда ўқийди. У мусобақанинг энг ёш қатнашчисидир. Конкурс ташкилотчилари мусобақа давомида социологик савол-жавоб ўтказдилар. Унда, жумладан, кўрик қатнашчилари йигирма хил касб вакиллари эканлиги аниқланди. Булар педагоглар ва шахтёрлар, ғишт терувчилар ва пахтакорлар, студентлар ва мактаб ўқувчиларидир. Уларнинг ҳар бири учун ижод шунчаки қизиқиш бўлибгина қолмай, балки ўз ҳаётларининг бир қисмидир.

Шу нарса диққатга сазоворки, достонларни фақат эркаклargина яратиб ва ижро этибгина қолмай, бу халқ санъати аёлларни ҳам ўзига жалб этмоқда. Конкурс лауреатлари орасида хоразмлик Султоной Жуманиёзова бўлиб, у «Тоҳир ва Зуҳра» халқ достонидан парчалар ижро этди.

Конкурс жюриси аъзоларининг фикрича, бахшиларнинг бу галги беллашуви ажойиб ижод мактабига айланиб кетди. Чунки, ҳар бир ижрочи достонлар ўзига хос оҳангда ижро этилишини намойиш қилди. Бундан ташқари кўрик халқ оғзаки ижоди тадқиқотчиларига кўплаб қимматли материаллар берди.

Шаҳрисабздаги бахшилар конкурси асрлар давомида юзага келган халқ анъаналари янги мазмун билан бойиб, яшаб келаётганлиги ва ривожланаётганлигини яна бир бор тасдиқлади.

(ЎзТАГ).

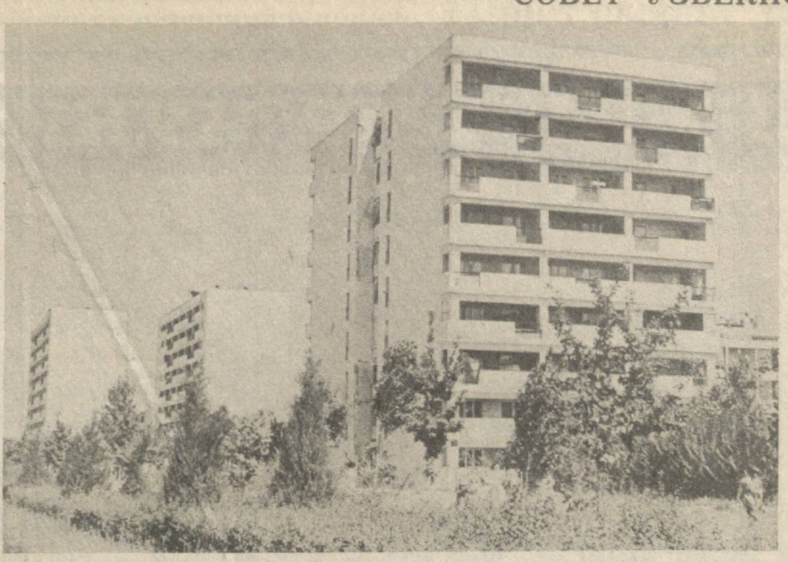

ТОШКЕНТ КЕЧА ВА БУГУН

Пойтахтимиз Тошкент ўзининг 2000 йиллик юбилейига савлат тўкиб келаётир. Яқинда бунёд этилган осмон-ўпар бинолар проспект ва хиёбонлар, қатор-қатор машиналар ўтадиган кўчалар, метро, ер ости кўприклари, пионер саройлари, театрлар, истироҳат боғлари шундайгина шаҳримиз чеҳрасини очиб юборган. Суратларда: 1966 йил 26 апрелдаги зилзиладан зарар кўрган Қашқар маҳалласининг кўриниши (пастдаги сурат). Юқоридаги суратда эса ана шу маҳалланинг бугунги қиёфасини кўриб турибсиз.

В. Сироткин фотолари.

САМОДАГИ ҲОДИСА

ЕКИ ЮПИТЕР САЙЁРАСИНИНГ ОЙ БИЛАН ТЎСИЛИШИ ҲАҚИДА

Шу йил 29 апрелдан 30 апрелга ўтар кечаси, маҳаллий вақт билан соат 0 у 10 минутда Юпитер сайёрасининг Ой билан тўсилиши рўй беради. Соат 01 у 16 минутда эса Юпитер сайёрасининг Ой сатҳи пардасидан очилиши бошланади.

Ҳар иккала ҳодисани Ердан оддий кўз ёки бинокль ёрдамида бемалол кузатиш мумкин. Астрономлар бу самовий ҳодисани барча турдаги телескоплар ёрдамида кузатишга шай бўлиб турибдилар. Бундан кутилган мақсад Юпитер ҳамда Ойнинг орбиталари бўйлаб ҳаракат назариялари нақадар тўғрилигини яна бир бор текшириб кўришдир.

●

Одамлар эса бу ҳодисани кузатиб фақат Ой-Қуёш тутилишларигина эмас, балки табиатда бошқа сайёраларнинг ҳам Ой билан тўсилиши ҳодисалари бўлиб туришига яна бир бор шоҳид бўладилар. Бундай самовий ҳодиса шу йил 26 майдан 27 майга ўтар кечаси яна такрорланади. Маҳаллий вақт билан соат 03 у 54 минутда Юпитер Ой билан тўсилади. Соат 05 у 12 минутда эса Юпитер сайёраси Ой гардиши орқасидан очила бошлайди. Бу манзарани кучли фотопленкалар ёрдамида суратга ҳам олиш мумкин.

М. ЭШМАТОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Астрономия институти илмий ходими.

ТОШКЕНТ ШАҲАР МЕҲНАТКАШЛАРИ ВАКИЛЛАРИНИНГ 1983 ЙИЛ 1 МАЙ НАМОЙИШИ ТЎҒРИСИДА

Меҳнаткашларнинг халқаро бирдамлик куни 1 Майда Тошкент меҳнаткашлари вакилларининг В. И. Ленин номли майдонда умумшаҳар намойиши бўлади.

Намойиш эрталаб соат 10.00 да бошланади.

Меҳнаткашларнинг намойишда қатнашувчи вакиллари ўз корхоналари, ташкилотлари ва муассасалари бўйича тўпланиш пунктларига йиғиладилар ва район колонналари составида белгиланган маршрут бўйлаб В. И. Ленин майдони томон йўл оладилар.

Таклиф билети бўлган кишиларни В. И. Ленин майдонига ўтказиш соат 9 дан 45 минут ўтганда тўхтатилади.

А. Навоий, Ф. Энгельс, К. Маркс, Пролетар, Ш. Руставели, Ўзбекистон кўчалари, В. И. Ленин номли проспект бўйича шаҳарнинг марказий қисмида махсус рухсатномаси бўлган автомашиналардан бошқа ҳамма турдаги транспорт воситаларининг ҳаракати соат 7 дан меҳнаткашлар намойиши тугагунга қадар тўхтатиб қўйилади.

1 Майда Тошкент метрополитени эрталаб соат 6 дан кечаси 2 га қадар ишлайди. Соат 8 дан 13 га қадар «Пахтакор», «Октябрь революцияси» станцияларининг фақат «Чиқиш» қисми очиқ бўлади, шу вақт ичида «В. И. Ленин номли майдон» станцияси беркитиб қўйилади.

Метрополитеннинг ҳамма линияларида соат 13 дан ҳаракат бошланади.

„Ф-2" ОПЕРАЦИЯСИ

ЕКИ ЖОМБОЙДАГИ 202-РЕМОНТ-ҚУРИЛИШ УЧАСТКАСИ БОШЛИҒИ ЎРОЗАЛИ ОЛЛОНАЗАРОВНИНГ МАХФИЙ ХАТИДАН КЎЧИРМАЛАР

ФЕЛЬЕТОН

Туғишган оғам Тошпўлат Оллоназаровга етиб маълум бўлгайким, камина бу ерда ризқ-рўзини тергилаб, еб юрибди. Нима, Бахмал районии, Ўсмат қишлоғи кўчиб кетибдими, ўзи ҳолимдан хабар олмай мактуб йўллабди, деб ҳайрон бўлаётгандирсиз? Ажабланганингизча бор, аммо нима қилай, бўғзимгача ташвишга кўмилганман, бош қашишга ҳам қўл тегмайди. Иккинчидан, шу топда кўнглим бир ҳамдард тусаб, сиздек яқин кишимга ичимда кўпдан бери болалаб ётган гапларни рўй-рост очиб ташлагим келади. Зора енгил тортсам...

Биласиз, 1979 йил февраль ойида мени Самарқанд область ремонт-қурилиш трестининг Жомбойдаги 202-ремонт-қурилиш участкасига бошлиқ этиб тайинлашди. Бошимга бахт қуши қўнди, энди пичоғим мой устида бўлади, деб ўйлагандим. Умуман бир неча ой хотиржам ишладим. Одамлар билан танишиб, шароитни ўрганиб чиққанимдан кейин кўрпамга бурга кирди. Шайтон йўлдан оздирди. Пулга тузоқ қўя бошладим. Нега дейсизми? Ахир, амал эгарига минибманми, демак яйраб, ўзимни қўйиб яшашим керак! Қолаверса, оила, бола-чақа, ёр-биродар деган гаплар ҳам бор...

Хом сут эмган одаммизда, соддалик қилиб кўнглимдаги ниятларни имо-ишоралар билан бошқаларга тушунтирганимни биламан, баъзиларнинг оғзи қулоғига етиб, ғимирлаб қолишди. Айниқса, мастеримиз Сервер Халиляев афтимга қараб туриб, ичимдаги гапларни қандай бўлса, шундайлигича бирма-бир бетимга айтиб берди. Тавба, фолбинмисан ўзинг десам, сиз нима десангиз, шуман-да, дейди азамат.

Жомбойдаги 145-ҳунар-техника билим юрти директори Нажмиддин Боймуродов билан қил ўтмас ошначилигимиз ана шу шоввознинг ташаббуси билан бошланди. Асли Нажмиддин ҳам ёндан чиққан ён қозиқнинг ўзгинаси экан, муддаомни эшитар-эшитмас пинжимга тиқилиб, палов ейдиган қўлини кафтимга ташлади.

Шундай қилиб денг, камина чизган чизиқдан четга чиқмай йўрғалайдиган Сервер билан Нажмиддин орадан кўп ўтмай нималарга қодир эканликларини кўрсатиш учун ишга шўнғиб кетишди. Билим юртида каттагина ҳажмда қурилиш-ремонт ишларини бажариш юзасидан қулинг ўргилсин қилиб шартнома тузишди. Хўш, шартнома тузилган бўлса нима бўпти, ҳамма жойда ҳам иш ўртадаги шартномадан бошланади-ку, дерсиз. Шошилманг, Тошпўлат ака, шошилманг, билсангиз, сизга ёлғон-у менга чин, аммо бу шартнома шунчаки ёлғондакам, расмий ҳисоб-китоблар учун эди-да. Буниси энди қиссамизнинг давомини эшитсангиз, тушуниб оласиз. Бир куни Нажмиддин Боймуродов билан думба ёғга палов дамладик. Қиттай-қиттайдан уриб ҳам олдик. Кейин дўппини ерга олиб қўйиб, 1979 йил ноябрь ойидан 1980 йил майигача билим юртида 63 минг сўмдан зиёд иш «бажарилгани»ни хом чўт қилиб чиқдик.

Шунақа, оға, қаловини топсанг, қор ҳам ёнади, дейишгани бежиз эмас экан. Энди гап ҳужжатларни расмийлаштиришда қолган эди. Бунисини Сервер иккаламиз охирига етказдик. Яъни, мен айтиб турдим, Сервер «бажарилган» ишларнинг қабул актини тузаверди. Устомонлик билан тўлдирилган 2-формадан ревизор у ёқда турсин, ундан каттароғи ҳам зиғирча қийиқ тополмайдиган бўлди. Биз буни ўзимизча «Ф-2» операцияси деб атадик.

Операциянинг кейинги босқичларини ҳам худди ана шу усулда бажариб қўйдик. Сервер нарядларни қотириб тузиб, етти ойга роппа-роса ўн уч минг олтмиш тўрт сўмга наряд ёпди. Камина эса катта бухгалтер Эркин Маҳрамовни чақиртириб, кишиларнинг номига ведомость тузиш кераклигини нозиккина қилиб тушунтирди.

Хуллас «Ф-2» операцияси шарофати билан чўнтагимиз пул кўриб, юзимизга қизил югурди. Етти ой учун оти бор-у, ўзи йўқ юмушларга ёзилган 10612 сўмлик «меҳнат ҳақи» туя бўлиб кетди. Директор Нажмиддинни ҳам ўз улуши билан сийладик.

Энди гапнинг буёғини эшитинг. Менга қиёматли дўст бўлиб тутинган Сервер аслида бурганинг оёғига наъал қоқадиган устаси фаранглардан экан. Устаси тушмагур «ремонт пайтида ишлатилди», «эскирди, чириди, занглади», деган баҳоналар билан анча-мунча қурилиш материалларининг тагига сув қуйган экан. Мундоқ қарасак омборимиздан 12,5 минг сўмлик материал ғойиб бўлибди. Шуни баҳона қилиб, «қани, буларни топиб, жойига қўясан», деб Серверниңг ёқасидан маҳкам тутдим. Олдинига жилпанглаб ўзини у ёққа бу ёққа ташлаб кўрди. Охири номери ўтмагач, «ҳиссасини чиқариб бераман, жон ака» деб ялинишга тушди. Майли, дедим. Шундан кейин икковлашиб омборхонадаги ёғочми, тахтами, ойна-ю, цементми — бир чеккадан ҳисобдан чиқариб актлар туздик. Уйга бориб қарасам, минг сўмликдан зиёдроқ нарса бир чеккада уйилиб ётибди. «Яшшавор, Сервер!» — деб юборганимни ўзим ҳам билмай қолдим.

Мен сизга айтсам, ўрганган кўнгил ўртанса қўймас экан. Орадан кўп ўтмай, кўнгил қурғур «Ф-2»нинг янги вариантини истаб қолди. Бир куни Сония ўрнида кассирлик вазифасини бажараётган Рустем Ажихалилов катта бухгалтер билан давлат банкидан 5100 сўм пул олиб келишди. Рустемга ўзи тушунадиган қилиб кўз қисгандим, ақлли одам-да, пулни сейфга қўйиб, маъқул, дегандай бош ирғаб қўйди. Тайёр луқмани қайси нодон қўлдан чиқаради...

Маза қилиб юриб, орадан уч ой ўтганини сезмай қопман. Бир пайт семиз папкасини қўлтиқлаб идорада ревизор деган пайдо бўлиб қолди. Текшир-текширда ўша савил беш минг бир юз сўмнинг изи чиқиб, идоранинг ағдар-тўнтар бўлиб кетишига бир бахя қолди. Қулоқни боғламасам чатоқ... Оёғимни қўлимга олиб, областга югурдим. Катта идорамиз бошлиқларига бухгалтер билан кассирнинг бeғамлиги сабабли ўша пулнинг кассада ҳаракатсиз туриб қолганини, эрта-индин қурувчиларга тарқатилишини тушунтирганимча она сутим оғзимга келаёзди. Улар ҳам гапларимга лаққа ишонишди. Изимга шамолдай қайтдим-у йўлимда илҳақ бўлиб пойлаб турган биродарларимга тайинладим: «Ф-2» операцияси давом этади!

Мастер Сервер, бухгалтер Эркин, вақтинчалик кассир Рустем кўз очиб юмгунча ревизорни чалғитиб 2-номерли форма дейсизми (ҳамма сир-асрор ана шунда), наряду ведомостлар дейсизми, ҳозиру нозир қилишди. Ведомостларга гажакдор имзоларни тизиб ташладик. Кўрибсизки, айни тафтиш пайтида 5100 сўмнинг ҳам тагига осонгина сув қуйиб, туя қилиб юбордик.

Етиб еганга тоғ ҳам чидамас экан, оғажон. 1980 йилнинг октябрь ойида нафс дегани яна хуруж қилиб қолди. Иложим қанча, бу гал Жомбойдаги 67-ҳунар-техника билим юрти директори Амин Маматқулов билан тил бириктириб, яна битта «Ф-2» операциясини ишлаб чиқишга тўғри келди. Янгидан 2-формани тўлдириб, банкдаги счетимизга нақд 4800 сўм пулни даромад қилдирдик.

Қарасам, ҳаммаси хамирдан қил суғургандай силлиқ кечяпти. Биров ақалли кўнглим учун бўлса ҳам ҳой, нима қиляпсан демайди. Мана бўлмаса, дедим-да, дуч келган томонга қармоқ ташлайвердим. 1981 йилда «Узбекгазстрой» трестига қарашли 4-механизациялашган кўчма колонна ёрдамчи хўжалиги мудири Нажиб Билялов деган ҳам «Ф-2»нинг дарагини эшитган экан, каминага елимдай ёпишиб олса бўладими. У билан ҳам маслаҳатни бир жойга қўйдик-да, 1981 йил январидан 1982 йил мартигача ёрдамчи хўжаликда 42 минг сўмлик ремонт-қурилиш ишлари бажарилди, деб акт туздик. Мудир бу пулни идорамиз ҳисобига ўтказди.

Шундан кейин ҳалигидақа ҳужжатлар ёрдамида 10711 сўмни маош сифатида расмийлаштириб, ўртада «арра» қилдик.

Бу орада мастерларимиз — Сервер Халиляев билан Сейран Абкеримов ёрдамчи хўжаликни «ремонт қилиш учун ишлатилган» омбордаги нарсаларни бир бошдан кемиришди. Улар 4257 сўмлик нарсани «списать» қилиб, ҳужжатларини столимга келтириб қўйишди. Мижоз топиб, тўрт минг сўмга ёғоч-тахта билан ғишт ва цементларни сотдик. 3500 сўмлик алифни нима қилишни билмай турганимизда, Тайлоқ матлубот жамиятига қарашли магазин мудири Турсун Жўраев нақд 2000 сўм бериб олиб кетди. Қолганини эса, оғажон, ўзингизга жўнатиб юбордим.

Оғажон, кўриб турибсизки, ишларим жойида, қўлимни қаёққа узатсам ҳам етади. «Ф-2» операциясининг дарагини эшитиб, келаётган мижозларнинг охири кўринмаяпти. Самарқанд область «Водоканал»и, Жомбойдаги ун комбинати, район маданият бўлими, «Госкомсельхозтехника» район бирлашмаси раҳбарлари ҳам «Ф-2»нинг мазасига тушуниб қолишди. Ҳатто, Жомбой пахта тозалаш заводи раҳбарларини ҳам қармоғимга илинтириб, айтганимга кўндириб юрибман, десам ишонаверинг. Воқеа бундай бўлганди. Жомбойдаги бозор майдони, бир нечта кўча ва хиёбонларга асфальт ётқизилди, йўлларнинг асфальти кенгайтирилди, деб қўлбола акт тузгандик. Шу актга биноан 6462 сўмлик 598,4 тонна асфальт аралашмаси ҳам «списать» қилиб юборилди.

Зарафшон СПМКси омбор мудири Олег Вдовин бу воқеаларнинг дарагини эшитган экан, ҳузуримга келиб, «Ўрозали ака, бир валломатлик қилиб юборинг, тайёр асфальтингиз бор экан. Шуни корхонамиз территориясига ётқизиб беринг», деб ялиниб туриб олди. Қарасам, ундан ҳам иш чиқадиган, хўп дедим. Ҳамма ишни енг ичида қилиб, корхона территориясига 5700 сўмлик асфальт ётқиздик. Кейин ҳалигидай ҳужжатлар...

Оғажон! Яқинда дўппини олиб қўйиб, яхшилаб ҳисоб-китоб қилиб чиққандим. Уч йилда ошна-оғайнилар билан бирга юз минг сўмдан кўпроқ пулнинг бошига сув қуйиб юборибмиз Энди бу ёғи нима бўларкин...

Ў. Оллоназаровнинг мактубини оққа кўчирувчи:

А. ДИЛМУРОДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

СПОРТ

ФУТБОЛ:

АЖОЙИБ ҒАЛАБА

СССР терма командаси мухлисларни қувонтирди. Футболчиларимиз Европа чемпионати саралаш учрашувини Португалия командаси билан ўтказиб, йирик ҳисобли (5:0) ғалабага эришдилар. Москвада ўтказилган бу ўйинда тўплардан иккитасини Черенков дарвозага йўллаган бўлса, Радионов, Демьяненко, Ларионовлар биттадан тўп киритдилар. Шундай қилиб, 2-группада иккита учрашув ўтказган футболчиларимиз тўртта очко билан пешқадам бўлиб олишди. Португалия командасида ҳам шунча очко бўлиб, учта ўйин ўтказган. Польша командаси учта, Финляндия футболчилари битта очко тўплашган.

БАҲСЛАР ВА ҒОЛИБЛАР

● **ЕНГИЛ АТЛЕТИКА.** АҚШнинг Канзас штатида ўтказилган анъанавий халқаро турнирда совет спортчилари муваффақиятли баҳслашдилар. Жаҳон рекордчиси, икки марта Европа чемпиони андижонлик Светлана Ўлмасова 3000 метрли масофага югуриб, маррада биринчи бўлди.

● **ШАХМАТ.** Москвада ўтказилган юбилей чемпионатида сўнгги тур ўйинлари бўлиб ўтди. А. Карпов жами 9,5 очко билан мамлакат чемпиони бўлди. Тошкентлик Г. Аъзамов — А. Белявский билан дуранг ўйнаб, очколарини 6,5 тага етказди. Ярославлда ёшлар ўртасида Европа ва жаҳон чемпионати олдидан ўтказилган саралаш турнирида республикамиз вакиллари С. Загребельний билан С. Нодирхонов 9 ҳамда 11 ўринни эгаллашди.

● **ЧИМ ХОККЕЙ.** Андижонда СССР кубоги учун ўтказилган ярим финал ўйинларидан кейин ҳал қилувчи баҳсда Олмаота динамочилари билан Свердловск армиячилари учрашиши маълум бўлди.

● **ЭШКАК ЭШИШ.** Самарқандда СССР кубоги учун ўтказилган мусобақада бекободлик Э. Муродасилов икки кишилик каноэда 10 минг метрли масофага львовлик В. Береза билан сузиб, олтин медаль совриндори бўлди.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТУРИЗМ ВА ЭКСКУРСИЯЛАР БЎЙИЧА ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИ «ЧИМЁН» ТУРИСТИК КОМПЛЕКСИГА

Байрам кунларида — 30 апрель—2 май, 7—9 май кунларида

ДАМ ОЛИШ УЧУН

ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Туристик комплексда туристик анжомларни прокатга бериш пункти, кутубхона, кино зали, дискотека мавжуд. Арқон-кресло йўли ишлайди.

Маданий-оммавий тадбирлар ўтказилади.

Путёвкаларни қуйидаги адресдан сотиб олиш мумкин: Тошкент шаҳри, Т. Шевченко кўчаси, 44-уй. Телефонлар: 33-67-03, 33-10-55, 32-34-40.

●

ЎЗБЕКИСТОН ТАБИАТНИ МУҲОФАЗА ҚИЛИШ ЖАМИЯТИНИНГ РЕСПУБЛИКА СОВЕТИ

(Тошкент шаҳри, Халқлар дўстлиги проспекти, 2-уй. Телефон 77-84-19)

«СССР ҚИЗИЛ КИТОБИ»га киритилган Ўзбекистон ёввойи ўсимликлари — лолалар, «эремурус»лар, «луки»лар, «горнцвет»лар, «шалфей»лар, «пион»лар, «купальница»лар, «островская»лар ва бошқаларни териш ёки уларга зарар етказиш қатъий тақиқланганлигини

БИЛДИРАДИ

Бу ўсимликларга шикаст етказганлар: шахсий кишилар 50 сўм, мансабдор кишилар 100 сўм ҳажмида жарима тўлайдилар.

●

ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ ПУШКИН НОМЛИ МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОҲАТ БОҒИНИНГ ЁЗГИ ТЕАТРИДА

Ҳар куни соат 18.30 да, 1, 2, 9 май кунлари соат 12.00 да, 15.00 да, 18.30 да НАМАНГАН ОБЛАСТЬ ГОГОЛЬ НОМЛИ ШАҲАР МАДАНИЯТ УЙИ

Икромжон ҚАЮМОВ раҳбарлигидаги дорбозлар

ҚАТТА ДОР ЎЙИНЛАРИ

ПРОГРАММАДА: ёғоч оёқ ўйинлари, иллюзия ва ўзбек паҳлавони Икромжон ҚАЮМОВнинг чиқиши: машина кўтариш, машинани тиш билан тортиш, оғир тош кўтариш ўйинлари.

●

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 29/IV да **Бир актли балетлар**, 30/IV да **Фауст.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 29/IV да **Абу Али ибн Сино**, 30/IV да **Рўё.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 29/IV да **Хизматингизга тайёрмиз**, 30/IV да **Мангулик.**

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«Етти ажойиб масхарабоз» — Москва циркининг томошалари** (29/IV да 19.30 да; 30/IV да 16.00 ва 19.30 да).

Ўзбекистон ССР Геология министрлиги раҳбарлиги ва партия ташкилоти ҳамда геология-қидирув ишлари ходимлари касаба союзининг Ўзбекистон республика комитети ўқув комбинати директори С. Л. Лутфуллаевга онаси

Мўътабархон ХУЖАЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Тошкент Давлат университети ректорати, партия ва жамоат ташкилотлари кафедра мудири, фалсафа фанлари доктори, профессор А. И. Абдусамедовга онаси

Вазира АБДУСАМЕДОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

29 АПРЕЛЬ, ЖУМА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Буратино кўргазмаси. 10.05 — Ўз уйингни топ. Бадиий фильм. 11.15 — Концерт. 12.15 — Ҳужжатли фильм. 12.45 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.20 — Концерт. 16.40 — Олимлар — Подмосковьенинг агросаноат комплексига. 17.10 — Қувноқ стартлар. 17.55 — Жуда соз. Поэма. 18.55 — Меҳнат коллективлари ва уларнинг корхоналар, муассасалар, ташкилотларни бошқаришдаги ролини ошириш тўғрисида СССР Қонуни лойиҳасини муҳокама қиламиз. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Хоккей. Жаҳон чемпионати. Финал учрашуви. 21.30 — Время. 22.05 — Кинопанорама. 23.35 — Дунё воқеалари. 23.50 — Концерт.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Ҳужжатли фильм. 9.35 ва 10.35 — География. 10.05 ва 14.05 — Инглиз тили. 11.05 — Э. Багрицкий поэзияси. 11.35 ва 12.40 — Тарих. 12.00 — Илмий-оммабоп фильм. 12.10 — Вальс фантазия. 13.05 — Илмий-оммабоп фильм. 13.40 — Коммунистик партия Манифести ҳақида. 14.45 — Бил ва уддала. 15.30 — Жон Рид. Ҳаёти ва ижоди. 16.15 ва 18.30 — Янгиликлар. 19.45 — Қисқа метражли бадиий фильмлар. 19.45 — Халқ чолғу садолари. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 21.15 — Ҳужжатли фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Футбол. Динамо (Мн) — Металлист.

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — Рус адабиёти. 12.00 — Телефильм. 12.30 — Жамиятшунослик. 12.55 — Ёшлик. 18.25 — Тошкент байрам арафасида. 18.55 — Концерт. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ҳужжатли фильм. 20.05 — Дунё воқеалари. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Фильм-концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Санъат усталари. Г. Изманлова. 23.25 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 18.20 — Физика. 19.20 — Янги марралар сари. 19.50 — Телефильм. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Қишлоқ ҳаёти. 20.40 — Геометрия. 21.30 — Москва-II.

30 АПРЕЛЬ, ШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Қалбга яқин қўшиқлар. 10.25 — Спортлото. 10.35 — Ота-оналар, Сизлар учун. 11.05 — Концерт. 12.00 — Ҳаракат хавфсизлиги учун. 12.30 — Ўсмирлар ижоди. 12.55 — Ҳужжатли фильм. 13.10 — Концерт. 13.30 — Сиз бунга қодирсиз. 14.10 — Рус музейи. 14.40 — Дунё воқеалари 14.55 — Камалак. 15.25 — Болалар учун фильм. 16.30 — Ҳайвонот оламида. 17.30 — Ҳамдўстлик. 18.00 — Мультфильм. 18.10 — Цирк. 19.20 — Сибирлик аёл. Бадиий фильм. 1- ва 2-сериялар. 21.30 — Время. 22.00 — Футбол. Спартак — Пахтакор. 22.45 — Хоккей. Жаҳон чемпионати. Финал учрашуви.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Агар соғлом бўлай десанг. 9.30 — Узун кунлар, қисқа ҳафталар. Бадиий фильм 1- ва 2-сериялар. 11.40 — Ҳужжатли фильм. 12.00 — Тонгги почта. 12.30 — 9-студия. 13.30 — Қирғизистон телевидениесининг программаси. 14.50 — Саёҳатчилар клуби. 15.50 — 1983 йил қўшиқлари. 17.20 — Сарсонлик-саргардонликда. Бадиий фильм. 13-серия. 18.35 — Халқаро обзор. 18.50 — Поэзия. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Музикали киоск. 21.15 — Ҳужжатли фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Яшил чироқ. Бадиий фильм. 23.25 — Концерт.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Телеминиатюралар театри. 10.55 — Тошкентнинг 2000 йиллигига. 11.25 — Митти қочоқ. Бадиий фильм. 13.10 — Май гуллари. 13.40 — Музикали телефильм. 17.00 — Дўстлик экрани. 18.00 — Санъат байрами. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Оламга саёҳат. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Фильм-концерт. 21.30 — Время. 22.00 — Қалбим кўри — уйим тўри. Бадиий фильм.

18.00 — Тожикистон телевидениесининг программаси.

Радио

29 АПРЕЛЬ, ЖУМА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Концерт. 9.30 — Ғолиблар. 12.10 — Узбекистан индустриальний. 13.00 — Чорвадор. 14.00 — Табаррук замин. 19.25 — Ёшлик. 20.50 — Қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг талабларига биноан концерт. 22.30 — Саҳна санъати усталари. З. Садриева.

30 АПРЕЛЬ, ШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — 1983 йил қўшиқлари. 9.30 — Қўшиқ орзуим менинг. 10.15 — Гулшан. 11.30 — И. Акбаровнинг вокал сюитаси. 13.00 — Чорвадор. 13.30 — Музикали программа. 14.00 — Табаррук замин. 17.00 — Жаҳон бўйлаб бир овоз янграр. 18.15 — Халқаро кундалик. 18.30 — Спорт эшиттириши. 19.25 — Ёшлик. 20.50 — Вьетнам социалистик республикасининг ғалаба кунига. 21.00 — Концерт. 22.30 — Футбол. Спартак (М) — Пахтакор.

СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент-П. Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР
Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 33-21-43, 32-53-16. 32-53-20, 33-11-49, 32-54-13.